

Tartalom

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2019–2020

2019. november 13–14-i ülések

Ezen ülések jegyzőkönyve a Hivatalos Lap következő számában jelent meg: HL C 174., 2021.5.7.

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Európai Parlament

2019. november 14., csütörtök

2021/C 208/01	Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D061870/04 – 2019/2856(RSP)) .	2
2021/C 208/02	Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89788 (MON-89788-1) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D061871/04 – 2019/2857(RSP))	7
2021/C 208/03	Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 és NK603 × DAS-40278-9 alkombinációt tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D062828/04 – 2019/2859(RSP))	12

2021/C 208/04	Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukoricát, valamint a Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 és GA21 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D063846/02 – 2019/2860(RSP))	18
2021/C 208/05	Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása a szexuális nevelés bűncselekménnyé nyilvánításáról Lengyelországban (2019/2891(RSP))	24

II Közlemények

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

Európai Parlament

2019. november 14., csütörtök

2021/C 208/06	Az Európai Parlament 2019. november 14-i határozata a José Manuel Fernandes mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemről (2019/2005(IMM))	29
---------------	--	----

III Előkészítő jogi aktusok

Európai Parlament

2019. november 14., csütörtök

2021/C 208/07	Az Európai Parlament 2019. november 14-i jogalkotási állásfoglalása a 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelvnek a termékek távértékesítésére és bizonyos belföldi termékértékesítésekre vonatkozó rendelkezések tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2018)0819 – C8-0017/2019 – 2018/0415(CNS))	31
2021/C 208/08	Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevételéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (Belgium kérelme – EGF/2019/001 BE/Carrefour) (COM(2019)0442 – C9-0127/2019 – 2019/2114(BUD))	36

Jelmagyarázat

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat
- ***II Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat
- ***III Rendes jogalkotási eljárás: harmadik olvasat

(Az eljárás típusát a tervezet által javasolt jogalap határozza meg.)

A Parlament módosításai:

Az új szövegrészeket ***félkövér és dőlt*** betűtípus mutatja. A törléseket a ¶ jel vagy áthúzás jelöli. A módosított szövegrészeknél az új szöveget ***félkövér és dőlt*** betűtípus, a törléseket pedig törlés vagy áthúzás jelöli.

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2019–2020

2019. november 13–14-i ülések

Ezen ülések jegyzőkönyve a Hivatalos Lap következő számában jelent meg: HL C 174., 2021.5.7.

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2019. november 14., csütörtök

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK
EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2019)0054

A géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACSGHØØ1-3) gyapot

Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D061870/04 – 2019/2856(RSP))

(2021/C 208/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D061870/04,
- tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽¹⁾, és különösen annak 11. cikkének (3) bekezdésére és 23. cikkének (3) bekezdésére,
- tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottságban tartott 2019. április 30-i szavazásra, amelynek nem zárult véleménynyilvánítással, és a fellebbviteli bizottság 2019. június 5-i szavazására, mely szintén nem nyilvánított véleményt,
- tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. és 13. cikkére⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság által 2006. december 6-án elfogadott és 2006. december 14-én közzétett véleményre⁽³⁾,
- tekintettel az engedélyezés megújításával kapcsolatban az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság által 2018. október 17-én elfogadott és 2018. november 14-én közzétett véleményre⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 268., 2003.10.18., 1. o.

⁽²⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

⁽³⁾ Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó testületének véleménye a Bayer CropScience glufozináttűrő, genetikailag módosított LLCotton25 élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő forgalomba hozatalára, behozatalára és feldolgozására vonatkozó, 1829/2003/EK rendelet szerinti kérelméről (hivatkozási szám: EFSA-GMO-NL-2005-13), EFSA Journal (2006)429, 1 -19. o., <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2006.429>

⁽⁴⁾ Scientific opinion on the Assessment of genetically modified LLCotton25 for renewal of authorisation under Regulation (EC) No 1829/2003 – Tudományos szakvélemény a géntechnológiával módosított LLCotton25 engedélyezésének az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti megújítása céljából elvégzett értékeléséről (kérelem száma: EFSA-GMO-RX-010), EFSA Journal 2018; 16(11):5473, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5473>

2019. november 14., csütörtök

- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira ⁽⁵⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (2) és (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,
- A. mivel a 2008/837/EK bizottsági határozat ⁽⁶⁾ engedélyezte a géntechnológiával módosított LLCotton25 gyapotot („LLCotton25”) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát;
- B. mivel 2017. október 2-án az engedély eredeti jogosultja, a Bayer CropScience AG (a továbbiakban: „a kérelmező”) az 1829/2003/EK rendelet 11. és 23. cikkével összhangban kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a nevezett engedély megújítása céljából;
- C. mivel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) 2018. október 17-én kedvező véleményt adott, amelyet 2018. november 14-én közzétettek ⁽⁷⁾;
- D. mivel az 1829/2003/EK rendelet kimondja, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszer vagy takarmány nem lehet káros hatással sem az emberi egészségre, sem pedig az állati egészségre vagy a környezetre, és megköveteli, hogy a Bizottság határozatának megszüvegezése során figyelembe vegye az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a szóban forgó ügyre vonatkozó egyéb jogszerű tényezőket is;
- E. mivel az LLCotton25 gyapotot ellenállóvá tették a glufozinátalapú gyomirtókkal szemben ⁽⁸⁾;
- F. mivel annak ellenére, hogy a gyapotmagolaj emberi fogyasztása Európában viszonylag korlátozott, számos különböző élelmiszer-ipari termékben megtalálható, például egyes salátaöntetekben, majonézekben, finompékárukban, kenhető-csokoládé-termékekben és burgonyaszirmokban; mivel a gyapotot elsősorban gyapotmagpogácsa, gyapotmagliszt vagy teljes zsírtartalmú gyapotmag formájában adják az állatoknak ⁽⁹⁾;
- G. mivel a tagállamok a három hónapos konzultációs időszak alatt számos kritikai észrevételt nyújtottak be az EFSA-nak mind az eredeti értékeléssel, mind pedig az engedélyezés megújítására vonatkozó értékeléssel kapcsolatban ⁽¹⁰⁾; mivel ezen észrevételek között többek között szerepelnek a következők: nem vették figyelembe a glufozinátmaradványok és bomlástermékek (metabolitok) hatásait; vitatható a toxicitási vizsgálat eredményeinek helytállósága; sem az allergén, sem a mérgező hatás nem képezte alapos értékelés tárgyát; a kérelmező által készített ellenőrzési jelentések semmilyen

⁽⁵⁾ A 8. parlamenti ciklusban az Európai Parlament 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésével szemben.

Ezen túlmenően a Parlament kilencedik ciklusa során a következő állásfoglalásokat fogadta el:

— az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MZHGOJG kukoricát (SYN-ØØØJG-2) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0028);

— az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított A2704-12 szójababot (ACS-GMØØ5-3) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalára vonatkozó, az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedély megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0029);

— az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 és DAS-40278-9 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0030).

⁽⁶⁾ A Bizottság 2008/837/EK határozata (2008. október 29.) a géntechnológiával módosított LLCotton25 gyapotot (ACS-GHØØ1-3) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről (HL L 299., 2008.11.8., 36. o.).

⁽⁷⁾ Scientific opinion on the Assessment of genetically modified LLCotton25 for renewal of authorisation under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-RX-010) – Tudományos szakvélemény a géntechnológiával módosított LLCotton25 engedélyezésének az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti megújítása céljából elvégzett értékeléséről (kérelem száma: EFSA-GMO-RX-010), EFSA Journal 2018; 16(11):5473, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efs.2018.5473>

⁽⁸⁾ Az EFSA eredeti véleménye, 1. o.

⁽⁹⁾ Scientific opinion on the Assessment of genetically modified cotton GHB614 × LLCotton25 × MON 15985 for food and feed uses, under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-NL-2011-94),– Tudományos szakvélemény a géntechnológiával módosított GHB614 × LLCotton25 × MON 15985 gyapotnak élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő, az 1829/2003/EK rendelet szerinti értékeléséről (kérelem száma: EFSA-GMO-DE-2011-103), EFSA Journal 2018, 16(4):5213, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5213>, 17-18. o.

⁽¹⁰⁾ Az LLCotton25-tel kapcsolatban tett tagállami észrevételek hozzáférhetők az EFSA kérdésekről vezetett nyilvántartásában: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?>

2019. november 14., csütörtök

konkrét adattal sem támasztják alá azt a következtetést, miszerint az LLCotton25 behozatala és felhasználása nem járt káros egészségügyi vagy környezeti hatásokkal; és a kérelmező által javasolt általános felügyeleti terv nem felel meg a 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv VII. mellékletében előírt követelményeknek ⁽¹¹⁾;

H. Mivel az EFSA a tagállamok észrevételeire válaszolva többször is kijelentette, hogy véleménye szerint további megbeszélésekre van szükség a kérelmezők és a Bizottság mint kockázatkezelő között az importált és feldolgozás tárgyát képező, géntechnológiával módosított növények forgalomba hozatala utáni környezeti nyomon követési jelentés (PMEM) gyakorlati végrehajtása tekintetében;

Az LLCotton25 nem képezte glufozinát-maradványok jelenlétére vonatkozó értékelés tárgyát

I. mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a géntechnológiával történő módosítás következtében bizonyos gyomirtó szereknek ellenálló növények termesztése során intenzívebb ezen gyomirtó szerek alkalmazása, aminek oka főként a gyomirtó szereknek ellenálló gyomok megjelenése és elszaporodása ⁽¹²⁾; mivel következképpen az LLCotton25 nagyobb mértékben és ismétlődően lesz kitéve glufozinátoknak, ami növelheti a maradványok mennyiségét a leszüretelt termésben;

J. mivel az LLCotton25 2008-ban ugyan megkapta a behozatali engedélyt, a glufozinát Unióban való használatára vonatkozó engedély azonban 2018. július 31-én lejárt ⁽¹³⁾; mivel a glufozinát az 1B. kategóriájú reprodukciót károsító anyagnak minősül, így esetében fennáll az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben előírt kizárási kritériumok egyike ⁽¹⁴⁾;

K. mivel az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testületének nincsen hatásköre ahhoz, hogy gyomirtószer-maradványok és bomlástermékek (metabolitok) jelenlétét értékelje a géntechnológiával módosított növények esetében, ezért ezt az elemzést a GMO-kra vonatkozó engedélyezési eljárás keretében nem végzi el; mivel emiatt felvetődik az a probléma, hogy a géntechnológiával módosított növények esetében a kiegészítő gyomirtó szerek lebontásának módja és bomlástermékeik (metabolitok) jelenléte – és ezáltal a toxicitás is – magától a genetikai módosítástól függ ⁽¹⁵⁾;

L. mivel a maradékanyag-határértékekkel (MRL) kapcsolatos magas szintű fogyasztóvédelem biztosítását célzó 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁶⁾ értelmében az Unióban használatra nem engedélyezett hatóanyagok élelmiszernek és takarmánynak szánt importált terményekben előforduló maradványait, így a glufozinátot is gondos ellenőrzés és nyomon követés alá kell vonni ⁽¹⁷⁾;

M. mivel ezzel szemben a legújabb többéves (2020-ra, 2021-re és 2022-re szóló) összehangolt uniós ellenőrzési program keretében a tagállamok semmilyen termékben, így a gyapotban sem kötelesek mérni glufozinátmaradványok jelenlétét ⁽¹⁸⁾; mivel nem zárható ki, hogy az LLCotton25, illetve az abból származó élelmiszerek és takarmányok túllépik a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása céljából bevezetett maradékanyag-határértékeket (MRL);

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/18/EK irányelve (2001. március 12.) a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 106., 2001.4.17., 1. o.).

⁽¹²⁾ Lásd például: Bonny S, Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact, Environmental Management, 2016. január, 57(1), 31–48. o., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> és Benbrook, C.M., Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years, Environmental Sciences Europe, 2012. szeptember 28., 24. kötet (1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽¹³⁾ <https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=activesubstance.detail&language=EN&selectedID=1436>

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

⁽¹⁵⁾ Ez a helyzet áll fenn a glufozát esetében, amint arra rámutat a glufozátra vonatkozó, a 396/2005/EK rendelet 12. cikke szerinti hatályos maradékanyag-határértékek EFSA általi felülvizsgálata rámutat, EFSA Journal 2018; 2018;16(5):5263, 12. o., <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 396/2005/EK rendelete (2005. február 23.) a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 70., 2005.3.16., 1. o.).

⁽¹⁷⁾ Lásd a 396/2005/EK rendelet (8) preambulumbekzdését.

⁽¹⁸⁾ A Bizottság (EU) 2019/533 végrehajtási rendelete (2019. március 28.) a 2020., 2021. és 2022. évre vonatkozó, a növényi és állati eredetű élelmiszerekben, illetve azok felületén található növényvédőszer-maradékok határértékeinek való megfelelés biztosítására, valamint a fogyasztók ilyen növényvédőszer-maradékokból eredő expozíciójának értékelésére irányuló, többéves összehangolt uniós ellenőrzési programról (HL L 88., 2019.3.29., 28. o.).

2019. november 14., csütörtök

- N. mivel az EFSA megállapítása szerint a géntechnológiával módosított kukorica esetében a glufozinát gyomirtó szerként történő felhasználása során a szerrel foglalkozó gazdasági szereplők kitétsége még személyi védőfelszerelés használata esetén is meghaladta a szerrel foglalkozók elfogadható expozíciós szintjét (AOEL) ⁽¹⁹⁾; mivel a szerrel foglalkozó gazdasági szereplők kitétsége különösen aggasztó, ha figyelembe vesszük, hogy a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növények esetében a gyomirtó szerek alkalmazása jóval nagyobb mennyiségbe történik;
- O. mivel az élelemhez való joggal foglalkozó különleges ENSZ-előadó egyik közelmúltbeli jelentése megállapította, hogy a veszélyes növényvédő szerek katasztrofális hatást gyakorolnak az egészségre, és becslések szerint évente 200 000 akut mérgezést okoznak, amelynek 99 %-a fejlődő országokban következik be ⁽²⁰⁾; mivel az ENSZ fenntartható fejlődési céljai (amelyekhez az Unió is csatlakozott) között szereplő 3.9. számú cél arra irányul, hogy 2030-ig jelentős mértékben csökkenjen a veszélyes vegyi anyagok, valamint a levegő, a víz és a talaj szennyezettsége, illetve fertőzöttsége által okozott halálesetek és megbetegedések száma ⁽²¹⁾;

Nem demokratikus a döntéshozatal

- P. mivel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2019. április 30-i szavazása során nem nyilvánítottak véleményt, ami azt jelenti, hogy az engedélyezést nem támogatta a tagállamok minősített többsége; mivel a fellebbviteli bizottság 2019. június 5-i szavazása sem nyilvánított véleményt;
- Q. mivel maga a Bizottság is problematikusnak tartja, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésére vonatkozó határozatokat továbbra is a tagállamok minősített többségének támogatása nélkül fogadja el, ami a termékengedélyezés terén ugyan jobbára kivételes eset, a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok esetében azonban a normává vált ⁽²²⁾; mivel a Bizottság elnöke több alkalommal is sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy ez a gyakorlat nem demokratikus ⁽²³⁾;
- R. mivel az Európai Parlament a 8. ciklusban összesen 36 állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogásolta a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát (33 állásfoglalás) és a GMO-k Unión belüli termesztését (három állásfoglalás); mivel a tagállamok minősített többsége nem támogatta egyik említett GMO engedélyezését sem; mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is engedélyezi a géntechnológiával módosított szervezeteket;
- S. mivel nincs szükség jogszabálymódosításra ahhoz, hogy a Bizottságnak módjában álljon megtagadni GMO-kra vonatkozó engedély kibocsátását abban az esetben, ha a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása ⁽²⁴⁾;
1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;

⁽¹⁹⁾ EFSA conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance glyphosate – Az EFSA következtetése a glufozinát hatóanyaggal kapcsolatos kockázatok értékelésének szakértői vizsgálata tekintetében <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2005.27r>, 3. o.

⁽²⁰⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Environment/ToxicWastes/Pages/Pesticidesrighttofood.aspx>

⁽²¹⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽²²⁾ Lásd például az 1829/2003/EK rendeletnek a tagállamok számára a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok területükön való felhasználásának korlátozására, illetve megtiltására biztosított lehetőség tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 22-i európai bizottsági jogalkotási javaslat indokolását, valamint a 182/2011/EU rendelet módosítására irányuló, 2017. február 14-i európai bizottsági jogalkotási javaslat indokolását.

⁽²³⁾ Lásd például az Európai Parlament plenáris ülészakának megnyitásakor elmondott, az új Európai Bizottság politikai iránymutatásairól szóló beszédét (2014. július 15., Strasbourg) és az Unió helyzetéről szóló beszédét (2016. szeptember 14., Strasbourg).

⁽²⁴⁾ A 182/2011/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében ugyanis az áll, hogy ha a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása, akkor az Európai Bizottság az engedélyezést „folytathatja” – nem pedig „köteles folytatni” (‘may’, and not ‘shall’, go ahead with authorisation).

2019. november 14., csütörtök

2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽²⁵⁾ meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állati egészség és jólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez, miközben biztosítja a belső piac hatékony működését;
3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét;
4. ismételten hangsúlyozza elkötelezettségét a 182/2011/EU rendelet módosítására irányuló bizottsági javaslattal összefüggő munka előmozdítása iránt; felszólítja a Tanácsot, hogy haladéktalanul tegyen előrelépéseket az e bizottsági javaslattal kapcsolatos munkájában;
5. ugyanakkor felszólítja a Bizottságot, hogy a továbbiakban 182/2011/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerint ne engedélyezzen GMO-kat – sem élelmiszerként, sem takarmányként történő felhasználásra –, amennyiben a fellebbviteli bizottságban a tagállamok nem nyilvánítanak véleményt;
6. felhívja a Bizottságot, hogy ne adjon ki gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növényekre vonatkozó engedélyt mindaddig, amíg nem kerül sor a maradványokkal kapcsolatos egészségügyi kockázatok átfogó egyedi kivizsgálására, aminek maradéktalan értékelést kell magában kell foglalnia a géntechnológiával módosított növények kiegészítő gyomirtó szerekkel történő permetezéséből visszamaradó szermaradványok és bomlástermékek (metabolitok) jelenlétére és bármely kombinált hatására vonatkozóan;
7. felhívja a Bizottságot, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek használatának és a gyomirtó szerek maradványainak kockázatértékelését teljes mértékben építse be a gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növények kockázatértékelésébe, függetlenül attól, hogy a géntechnológiával módosított növényt az Unióban természeténél-e, illetve élelmiszer vagy takarmány célú behozatal tárgyát képezne;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy ne engedélyezze semmiféle olyan, géntechnológiával módosított növény élelmezési vagy takarmányozási célú felhasználását szolgáló behozatalát, amelyet az Unióban nem engedélyezett gyomirtó hatóanyaggal szemben ellenállónak tettek;
9. nyomatékosan felszólítja a Bizottságot, hogy nemzetközi megállapodások, így az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és az ENSZ fenntartható fejlődési céljai értelmében az Unióra háruló kötelezettségeket tekintse az 1829/2003/EK rendelet értelmében vett „releváns uniós jogi előírásnak” és/vagy „legitim tényezőnek”, és ennek megfelelő súllyal kezelje azokat, valamint adjon tájékoztatást arról, hogy miként vette figyelembe azokat a döntéshozatali folyamatban;
10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

2019. november 14., csütörtök

P9_TA(2019)0055

A géntechnológiával módosított MON 89788 (MON-89788-1) szójabab

Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89788 (MON-89788-1) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D061871/04 – 2019/2857(RSP))

(2021/C 208/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a géntechnológiával módosított MON 89788 (MON-89788-1) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D061871/04,
- tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletről ⁽¹⁾ és különösen annak 11. cikke (3) bekezdésére és 23. cikke (3) bekezdésére,
- tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottságban tartott 2019. április 30-i szavazásra, melynek eredményeként az nem nyilvánított véleményt, és a Fellebbviteli Bizottság 2019. június 5-i szavazására, mely szintén nem nyilvánított véleményt,
- tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 11. és 13. cikkére,
- tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság által 2008. július 2-án elfogadott és 2008. július 11-én közzétett véleményre ⁽³⁾,
- tekintettel az engedélyezés megújításával kapcsolatban az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság által 2018. október 17-én elfogadott és 2018. november 16-án közzétett véleményre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ HL L 268., 2003.10.18., 1. o.⁽²⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.⁽³⁾ Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó testületének véleménye a Monsanto glufozáttűrő, genetikailag módosított MON89788 szójabab élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő forgalomba hozatalára, behozatalára és feldolgozására vonatkozó, 1829/2003/EK rendelet szerinti kérelméről (hivatkozási szám: EFSA-GMO-NL-2006-36), EFSA Journal (2008)758, 1–23. o., <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2008.758>⁽⁴⁾ Tudományos szakvélemény a géntechnológiával módosított MON 89788 szójabab engedélyezésének az 1829/2003/EK rendelet szerinti megújítása céljából elvégzett értékeléséről (kérelem száma: EFSA-GMO-RX-011), EFSA Journal 2018; 16(11):5468, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5468>⁽⁵⁾ A 8. parlamenti ciklusban az Európai Parlament 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésével szemben. Ezen túlmenően a Parlament kilencedik ciklusa során a következő állásfoglalásokat fogadta el:

- az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MZHGOJG kukoricát (SYN-ØØØJG-2) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0028);
- az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított A2704-12 szójababot (ACS-GMØØ5-3) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalára vonatkozó, az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedély megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0029);
- az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 és DAS-40278-9 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0030).

2019. november 14., csütörtök

- tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (2) és (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,
- A. mivel a 2008/933/EK bizottsági határozat ⁽⁶⁾ engedélyezte a géntechnológiával módosított MON 89788 szójababot (a továbbiakban: MON 89788 szójabab) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát;
- B. mivel 2017. november 20-án az engedély eredeti jogosultja, a Monsanto Europe S.A./N.V. a Monsanto vállalat nevében az 1829/2003/EK rendelet 11. és 23. cikkével összhangban kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a nevezett engedély megújítása céljából;
- C. mivel az az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) 2018. október 17-én kedvező véleményt ⁽⁷⁾ adott az engedély megújítására vonatkozóan, és a véleményt 2018. november 16-án közzétették;
- D. mivel az 1829/2003/EK rendelet kimondja, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszer vagy takarmány nem lehet káros hatással az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, és megköveteli, hogy a Bizottság határozatának megszüvegezése során figyelembe vegye az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a szóban forgó ügyre vonatkozó egyéb jogszervi tényezőket is;
- E. mivel a MON 89788 szójababot ellenállóvá tették a glifozátalapú gyomirtókkal szemben; mivel a MON 89788 szójababot úgy fejlesztették ki, hogy a CP4 EPSPS fehérje expresszálása révén toleranciát biztosítson a glifozáttal szemben ⁽⁸⁾;

A glifozát-maradványok és bomlástermékek jelenlétére vonatkozó értékelés hiánya

- F. mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a géntechnológiával módosítás következtében bizonyos gyomirtó szereknek ellenálló növények termesztése során magasabb ezen gyomirtó szerek alkalmazása, aminek oka főként a gyomirtó szerek ellenálló gyomok megjelenése és elszaporodása ⁽⁹⁾; mivel következképpen a MON 89788 szójabab nagyobb mértékben és ismétlődően lesz kitéve glifozátnak, ami növeli a maradékanyag-terhelést a termésben;
- G. mivel továbbra is vannak nyitott kérdések a glifozát rákkeltő hatásával kapcsolatban; mivel az EFSA 2015. novemberben arra a következtetésre jutott, hogy nem valószínű, hogy a glifozát rákkeltő hatású, és az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) 2017. márciusban arra a következtetésre jutott, hogy ilyen irányú besorolása nem indokolt; mivel ezzel szemben a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség (IARC) – a WHO rákbetegségekkel foglalkozó ügynöksége – 2015-ben a glifozátot az emberre valószínűleg rákkeltő hatást gyakorló anyagként sorolta be; mivel több közelmúltbeli, szakértők által felülvizsgált tudományos tanulmány megerősíti a glifozát rákkeltő potenciálját ⁽¹⁰⁾;

⁽⁶⁾ A Bizottság 2008/933/EK határozata (2008. december 4.) a géntechnológiával módosított MON89788 (MON-89788-1) szójaolajat tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről (HL L 333., 2008.12.11., 7. o.).

⁽⁷⁾ Tudományos szakvélemény a géntechnológiával módosított MON 89788 szójabab engedélyezésének az 1829/2003/EK rendelet szerinti megújítása céljából elvégzett értékeléséről (kérelem száma: EFSA-GMO-RX-011), EFSA Journal 2018; 16(11):5468, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5468>

⁽⁸⁾ Az EFSA eredeti véleménye, 1. o.

⁽⁹⁾ Lásd például: Bonny S, Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact, Environmental Management, 2016. január, 57(1), 31–48. o., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> és Benbrook, C.M., Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years, Environmental Sciences Europe, 2012. szeptember 28., 24. kötet (1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽¹⁰⁾ Lásd például: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> és <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

2019. november 14., csütörtök

H. mivel a géntechnológiával módosított növényekben a kiegészítő gyomirtó szerek növény általi lebontásának módját és ezáltal a bomlástermékek (metabolitok) összetételét és toxicitását maga a genetikai módosítás szabályozza ⁽¹⁾; mivel az EFSA szerint hiányoznak azok a toxikológiai adatok, amelyek lehetővé tennék, hogy fogyasztói kockázatértékelést végezzenek a glifozát számos, a géntechnológiával módosított, glifozáttűrő növények esetében releváns bomlástermék tekintetében ⁽¹²⁾;

A maradékanyag-határértékek és a kapcsolódó ellenőrzések hiánya

I. mivel a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítására irányuló 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹³⁾ értelmében a harmadik országokban előállított élelmiszerekre és takarmányokra egyedi maradékanyag-határértékeket (a továbbiakban: MRL-ek) kell megállapítani, amennyiben a peszticidek használata az Unión belüli mezőgazdasági gyakorlatból eredő szermaradék-szintektől eltérő szermaradék-szinteket eredményez ⁽¹⁴⁾; mivel valóban ez a helyzet a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított importált növények esetében, annak következtében, hogy nőtt a géntechnológiával nem módosított növényeknél használt gyomirtó szerek mennyisége;

J. mivel azonban a glifozátra vonatkozó jelenlegi maradékanyag-határértékek (MRL) 2018-as EFSA általi felülvizsgálata szerint a rendelkezésre álló adatok nem voltak elégségesek ahhoz, hogy az EPSPS tekintetében géntechnológiával módosított növényekkel, köztük szójababbal kapcsolatban meg lehessen állapítani a glifozát MRL-jeit és kockázatértékelési értékeit ⁽¹⁵⁾;

K. mivel a géntechnológiával módosított növényeken talált gyomirtószer-maradványok és bomlástermékek (metabolitok) értékelése kívül esik az EFSA géntechnológiával módosított szervezetek tudományos testülete hatáskörén, és ezért azt nem végzik el a GMO-kra vonatkozó engedélyezési eljárás részeként;

L. mivel a géntechnológiával módosított növényeken található gyomirtószer-maradványok és a kapcsolódó egészségügyi kockázatok elemzésének hiányát számos tagállam illetékes hatósága aggályosnak találta az EFSA kockázatértékelésével kapcsolatos észrevételeiben ⁽¹⁶⁾;

Egyéb megjegyzések

M. mivel számos tagállam aggodalmát fejezte ki a forgalomba hozatal követő környezetvédelmi nyomonkövetési terv (PMEM) minőségével kapcsolatban, többek között azt állítva, hogy az nem felel meg teljes mértékben a 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁷⁾ VII. mellékletében meghatározott célkitűzéseknek vagy a vonatkozó kiegészítő iránymutató feljegyzéseknek; a tagállamok általánosságban azt is megjegyezték, hogy a MON 89788 szójabab ellenőrzése nem megfelelő, nem szolgáltat olyan megbízható adatokat, amelyek arra engednének következtetni, hogy a MON 89788 szójabab behozatala és felhasználása nem járt káros egészségügyi vagy környezeti hatásokkal, és nem tartalmaz a szójabab állati vagy emberi fogyasztásra való felhasználásának biztonságosságával kapcsolatos következtetéseket ⁽¹⁸⁾;

N. Mivel az EFSA a tagállamok észrevételeire válaszul többször is kijelentette, hogy véleménye szerint további megbeszélésekre van szükség a kérelmezők és a Bizottság mint kockázatkezelő között az importra és feldolgozásra szánt, géntechnológiával módosított növények forgalomba hozatala utáni környezeti nyomon követési jelentés (PMEM) gyakorlati végrehajtása tekintetében;

⁽¹¹⁾ Ez a helyzet áll fenn a glifozát esetében, ahogyan arra a glifozátra vonatkozó, a 396/2005/EK rendelet 12. cikke szerinti hatályos maradékanyag-határértékek EFSA általi felülvizsgálata rámutat, EFSA Journal 2018; 2018.;16(5):5263, 12. o., <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

⁽¹²⁾ Az EFSA által a glifozát hatóanyagú növényvédő szereknél felmerülő kockázatok értékelésének szakértői vizsgálatából levont következtetés, EFSA Journal 2015; 13(11):4302, 3. o. <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 396/2005/EK rendelete (2005. február 23.) a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 70., 2005.3.16., 1. o.).

⁽¹⁴⁾ Lásd a 396/2005/EK rendelet (26) preambulumbekzdését.

⁽¹⁵⁾ Reasoned Opinion on the review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005, EFSA Journal 2018 (Indoklással ellátott vélemény a glifozát szermaradék-határértékeinek a 396/2005/EK rendelet 12. cikke szerinti felülvizsgálatáról). EFSA Journal 2018; 16(5):5263, 4. o., <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263>

⁽¹⁶⁾ A MON 89788 szójababbal kapcsolatos tagállami észrevételek az EFSA kérdésekről vezetett nyilvántartásán keresztül érhetők el: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?>

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/18/EK irányelve (2001. március 12.) a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 106., 2001.4.17., 1. o.).

⁽¹⁸⁾ A MON 89788 szójababbal kapcsolatos tagállami észrevételek az EFSA kérdésekről vezetett nyilvántartásán keresztül érhetők el: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?>

2019. november 14., csütörtök

- O. mivel a francia Nemzeti Élelmiszer-, Környezet- és Munkabiztonsági Ügynökség (ANSES) biotechnológiai munkacsoportja megállapítja, hogy mivel a MON 89788 szójabab első engedélyezése óta közzétett tudományos tanulmányok kérelmező által végzett szakirodalmi áttekintése túlságosan korlátozott volt, nem vonható le következtetés a MON 89788 szójabab biztonságosságát illetően;
- P. mivel a géntechnológiával módosított szójabab, amennyiben olyan országokban termesztik, mint Brazília és Argentína, a nagyarányú erdőirtás egyik fő mozgatórugója; mivel az engedélyezési eljárás során ezt a szempontot nem vették figyelembe az ENSZ fenntartható fejlesztési céljai, az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás és a biológiai sokféleségre vonatkozó más nemzetközi célkitűzések szerinti uniós kötelezettségek mellett;

Nem demokratikus döntéshozatal

- Q. mivel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2019. április 30-i szavazása során nem nyilvánítottak véleményt, ami azt jelenti, hogy az engedélyezést nem támogatta a tagállamok minősített többsége; mivel a Fellebbviteli Bizottság 2019. június 5-i szavazása sem nyilvánított véleményt;
- R. mivel a Bizottság elismeri, hogy gondot okoz az a tény, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésére vonatkozó határozatokat a Bizottság továbbra is a tagállamok minősített többségének támogatása nélkül fogadja el, ami a termékengedélyezés terén meglehetősen kivételes esetnek számít, de a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok esetében normává vált⁽¹⁹⁾; mivel a Bizottság elnöke több alkalommal is sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy ez a gyakorlat nem demokratikus⁽²⁰⁾;
- S. mivel az Európai Parlament a 8. ciklusban összesen 36 állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogásolta a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát (33 állásfoglalás), és a GMO-k Unión belüli termesztését (három állásfoglalás); mivel a tagállamok minősített többsége nem támogatta egyik említett GMO engedélyezését sem; mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is engedélyezi a géntechnológiával módosított szervezeteket;
- T. mivel nincs szükség jogszabály-módosításra, ahhoz, hogy a Bizottságnak módjában álljon nem engedélyezni GMO-kat olyan esetben, ha a Fellebbviteli Bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása⁽²¹⁾;
1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;
 2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽²²⁾ meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állati egészség és jólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez, miközben biztosítja a belső piac hatékony működését;
 3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét;
 4. ismételten hangsúlyozza elkötelezettségét a 182/2011/EU rendelet módosítására irányuló bizottsági javaslattal összefüggő munka előmozdítása iránt; felszólítja a Tanácsot, hogy haladéktalanul tegyen előrelépéseket az e bizottsági javaslattal kapcsolatos munkájában;

⁽¹⁹⁾ Lásd például az 1829/2003/EK rendeletnek a tagállamok számára a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok területükön való felhasználásának korlátozására, illetve megtiltására biztosított lehetőség tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 22-i európai bizottsági jogalkotási javaslat indokolását, valamint a 182/2011/EU rendelet módosítására irányuló, 2017. február 14-i európai bizottsági jogalkotási javaslat indokolását.

⁽²⁰⁾ Lásd például az Európai Parlament plenáris ülészakának megnyitáskor elmondott, az új Európai Bizottság politikai iránymutatásairól szóló beszédét (2014. július 15., Strasbourg) és az Unió helyzetéről szóló beszédét (2016. szeptember 14., Strasbourg).

⁽²¹⁾ A 182/2011/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerint ha nincs meg a tagállamok minősített többsége a fellebbviteli bizottságban, az Európai Bizottság az engedélyezést „folytathatja”, nem pedig „köteles folytatni”.

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

2019. november 14., csütörtök

5. ugyanakkor felszólítja a Bizottságot, hogy a továbbiakban 182/2011/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerint ne engedélyezzen GMO-kat – sem élelmiszerként sem takarmányként történő felhasználásra –, amennyiben a fellebbviteli bizottságban a tagállamok nem nyilvánítanak véleményt;
6. felhívja a Bizottságot, hogy ne adjon ki gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növényekre vonatkozó engedélyt mindaddig, amíg nem kerül sor a maradványokkal kapcsolatos egészségügyi kockázatok átfogó egyedi kivizsgálására, aminek maradéktalan értékelést kell magában kell foglalnia a géntechnológiával módosított növények kiegészítő gyomirtó szerekkel történő permetezéséből visszamaradó szermaradványok és bomlástermékek (metabolitok) jelenlétére és bármely kombinált hatására vonatkozóan;
7. felhívja a Bizottságot, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek használatának és a gyomirtó szerek maradványainak kockázatértékelését teljes mértékben integrálja a gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növények kockázatértékelésébe, függetlenül attól, hogy a géntechnológiával módosított növényt az Unión belüli termesztésre vagy élelmiszer és takarmány célú behozatalra szánják;
8. ismételten aggódalmának ad hangot amiatt, hogy az Unió takarmányozási célra használt szójabab tekintetében fennálló importfüggősége erdőirtást okoz harmadik országokban, és emlékeztet arra, hogy az ENSZ fenntartható fejlesztési céljai csak akkor érhetőek el, ha az ellátási láncok fenntarthatóvá válnak, és szinergiák jönnek létre a szakpolitikák között ⁽²³⁾;
9. felszólítja a Bizottságot, hogy ne engedélyezze géntechnológiával módosított szója behozatalt, ha nem egyértelműen bizonyított, hogy annak termesztése sem közvetve, sem közvetlenül nem járult hozzá az erdőirtáshoz;
10. nyomatékosan felszólítja a Bizottságot, hogy nemzetközi megállapodások, így az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és az ENSZ fenntartható fejlesztési céljai értelmében az Unióra háruló kötelezettségeket tekintse az 1829/2003/EK rendelet értelmében vett „releváns uniós jogi előírásnak” és/vagy „legitim tényezőnek”, és ennek megfelelő súllyal kezelje azokat, valamint adjon tájékoztatást arról, hogy miként vette figyelembe azokat a döntéshozatali folyamatban;
11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽²³⁾ Az Európai Parlament 2018. szeptember 11-i állásfoglalása a természeti erőforrásokkal való átlátható és elszámoltatható gazdálkodásról a fejlődő országokban: az erdők kérdése (Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0333), 67. bekezdés.

2019. november 14., csütörtök

P9_TA(2019)0056

Kifogás az eljárási szabályzat 112. cikke alapján: a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 kukorica és MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 és NK603 × DAS-40278-9 alkombinációi

Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 és NK603 × DAS-40278-9 alkombinációt tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D062828/04 – 2019/2859(RSP))

(2021/C 208/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 és NK603 × DAS-40278-9 alkombinációt tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D062828/04,
- tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽¹⁾ és különösen annak 7. cikke (3) bekezdésére és 19. cikke (3) bekezdésére,
- tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottságban tartott 2019. július 12-i szavazásra, melynek eredményeként az nem nyilvánított véleményt, és a fellebbviteli bizottság 2019. szeptember 16-i szavazására, mely szintén nem nyilvánított véleményt,
- tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. és 13. cikkére⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által 2018. november 28-án elfogadott és 2019. január 16-án közzétett véleményre⁽³⁾,
- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 268., 2003.10.18., 1. o.

⁽²⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

⁽³⁾ A géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 kukorica és annak alkombinációi eredetüktől független, élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő, 1829/2003/EK rendelet szerinti behozatalának és feldolgozásának értékeléséről szóló tudományos vélemény (kérelem-EFSA-GMO-NL-2013-112), EFSA Journal 2019; 17(1):5522, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2019.5522>

⁽⁴⁾ a 8. parlamenti ciklusban az Európai Parlament 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésével szemben. Ezen túlmenően a Parlament kilencedik ciklusa során a következő állásfoglalásokat fogadta el:

- az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MZHG0JG kukoricát (SYN-ØØØJG-2) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0028);
- az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított A2704-12 szójababot (ACS-GMØØ5-3) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalára vonatkozó, az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedély megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0029).
- Az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 és DAS-40278-9 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0030).

2019. november 14., csütörtök

- tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (2) és (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,
- A. mivel a Dow AgroSciences Europe (a továbbiakban: „a kérelmező”) 2013. január 11-én a Dow AgroSciences LLC nevében az 1829/2003/EK rendelet 5. és 17. cikkének megfelelően kérelmet nyújtott be a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 kukoricát (több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica), valamint annak alkombinációit tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek, élelmiszer-összetevők és takarmányok forgalomba hozatalára vonatkozóan; mivel a kérelem a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó vagy abból álló olyan termékek forgalomba hozatalára is kiterjedt, amelyeket – a termesztés kivételével – nem élelmezési vagy takarmányozási felhasználásra szánnak;
- B. mivel a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica hét alkombinációját már engedélyezték, vagy azok engedélyezése külön kérelem alapján folyamatban van; mivel a fennmaradó három alkombináció (MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 és NK603 × DAS 40278-9) a bizottsági végrehajtási határozattervezet hatálya alá tartozik;
- C. mivel a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica négy genetikailag módosított kukoricaesemény keresztezéséből származik, glufozinátot, glifozátot és 2,4-D-t tartalmazó gyomirtó szerrel szembeni ellenálló képességet biztosít, valamint három rovarölő fehérjét („Bt” vagy „Cry” fehérjét) tartalmaz: Cry1A.105, Cry2Ab2 és Cry1F, amelyek mérgezőek a Lepidoptera rendbe tartozó egyes kártevők lárváira ⁽⁵⁾;
- D. mivel az EFSA 2018. november 28-án kedvező véleményt adott, amelyet 2019. január 16-án tettek közzé ⁽⁶⁾;
- E. mivel az 1829/2003/EK rendelet kimondja, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszerek vagy takarmányok nem lehetnek káros hatással az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, és előírja a Bizottság számára, hogy határozatainak megszövegezése során vegye figyelembe az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a vizsgált üggyel kapcsolatos egyéb legitím tényezőket is;
- F. mivel a kérelmező nem nyújtott be adatokat az EFSA-hoz a bizottsági végrehajtási határozat tervezetének hatálya alá tartozó három alkombinációra vonatkozóan ⁽⁷⁾;

Tagállami észrevételek és független tanulmány

- G. mivel a tagállamok a három hónapos konzultációs időszak alatt számos kritikus észrevételt nyújtottak be az EFSA-nak ⁽⁸⁾; mivel e kritikai észrevételek között szerepel az a megállapítás, hogy a kérelmező által szolgáltatott adatok nem elégségesek a helyes kockázatértékelés biztosításához, hogy az EFSA által végzett kockázatértékelés jelenlegi formájában nem elegendő, mivel nem tudta megfelelően értékelni a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricaesemény emberekre, állatokra és a környezetre gyakorolt általános biztonságosságát és potenciális toxicitását, hogy az EFSA nem vette figyelembe a Bt-toxinok potenciális toxicitására vonatkozó legújabb tanulmányokat, továbbá hogy lehetetlen következtetéseket levonni a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricával összefüggő egészségügyi kockázatokról olyan, krónikus takarmányozási vizsgálatok elvégzése nélkül, melyek célja a szerveket és reprodukciót érintő toxicitás és az immunrendszer reakcióinak megfelelő értékelése, és amelyek a kiegészítő gyomirtó szerek valós maradékanyag-határértékeit és potenciális kombinált és kumulatív hatásait veszik figyelembe;
- H. mivel egy független tanulmány ⁽⁹⁾ arra a következtetésre jut, hogy az EFSA által végzett kockázatértékelés jelenlegi formájában nem elfogadható, mivel nem tudta megfelelően értékelni a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricaesemény általános biztonságosságát és potenciális toxicitását;

⁽⁵⁾ Az EFSA véleménye, 10. o., 4. táblázat. A Lepidoptera a rovarok lepkéket és a molyokat is magába foglaló rendje.

⁽⁶⁾ A géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 kukorica és annak alkombinációi eredetüktől független, élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő, az 1829/2003/EK rendelet szerinti behozatalának és feldolgozásának értékeléséről szóló tudományos vélemény (kérelem-EFSA-GMO-NL-2013-112), EFSA Journal 2019; <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2019.5522>

⁽⁷⁾ Az EFSA véleménye, 20. o.

⁽⁸⁾ A több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricával kapcsolatos tagállami észrevételek az EFSA kérdésekről vezetett nyilvántartásán keresztül érhetők el: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?>

⁽⁹⁾ https://www.testbiotech.org/sites/default/files/Testbiotech_Comment_MON%2089034%20x%201507%20x%20NK603%20x%20DAS40278-9.pdf

2019. november 14., csütörtök

- I. mivel a független tanulmány megállapítja, hogy az EFSA-nak az összehasonlító elemzés eredményeit kellett volna alapul vennie a részletesebb vizsgálatokhoz, mivel az elemzés számos jelentős különbséget tárt fel a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica és annak hagyományos megfelelője között, különösen amikor a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricát kiegészítő gyomirtó szerekkel kezelték;
- J. mivel a független tanulmány emellett arra a következtetésre jut, hogy e jelentős különbségek fényében az EFSA-nak krónikus takarmányozási és/vagy többgenerációs vizsgálatokat kellett volna kérnie, hogy megfelelően felmérhesse a szerveket és reprodukciót érintő toxicitást és az immunrendszer reakcióit, eközben figyelembe véve a Bt-toxinok magas szintjét és a kiegészítő gyomirtó szerek valós maradékanyag-határértékeit és potenciális kombinált és kumulatív hatásait;

A gyomirtó szerek maradékanyagai, a metabolitok és a koktélhatások értékelésének hiánya

- K. mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a gyomirtó szerek ellenálló, géntechnológiával módosított növények alkalmazása következtében nagyobb arányban használnak kiegészítő gyomirtó szereket, nagyrészt a gyomirtó szerek ellenálló gyomok megjelenése miatt⁽¹⁰⁾; mivel következésképpen számítani kell arra, hogy a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica nagyobb mértékben és ismétlődően lesz kitéve glufozinátnak, glifozátnak, kizalofopnak és 2,4-D-nek, és hogy ezért a természetben nagyobb mennyiségű maradékanyag lehet jelen;
- L. mivel továbbra is vannak nyitott kérdések a glifozát rákkeltő hatásával kapcsolatban; mivel az EFSA 2015. novemberben arra a következtetésre jutott, hogy nem valószínű, hogy a glifozát rákkeltő hatása, és az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) 2017. márciusban arra a következtetésre jutott, hogy ilyen irányú besorolása nem indokolt; mivel ezzel szemben a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség (IARC) – a WHO rákbetegségekkel foglalkozó ügynöksége – 2015-ben a glifozátot az emberre valószínűleg rákkeltő hatást gyakorló anyagként sorolta be;
- M. mivel az EFSA szerint hiányoznak azok a toxikológiai adatok, amelyek lehetővé tennék, hogy fogyasztói kockázatértékelést végezzenek a glifozát számos, a géntechnológiával módosított, glifozáttűrő növények esetében releváns bomlásterméke tekintetében⁽¹¹⁾;
- N. mivel a glufozinát 1B. kategóriájú, reprodukciót károsító anyagnak minősül, így megfelel az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet kizárási kritériumainak⁽¹²⁾; mivel a glufozinát Unióban való használatára vonatkozó engedély 2018. július 31-én lejárt⁽¹³⁾;
- O. mivel egy a géntechnológiával módosított növények kifejlesztésében részt vevő szakértő közelmúltban megjelent cikkében megkérdőjelezi a 2,4-D-vel szemben ellenálló, géntechnológiával módosított növények biztonságosságát annak citotoxikus bomlástermékekre történő lebomlása miatt⁽¹⁴⁾;

⁽¹⁰⁾ Lásd például: Bonny, S., Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact, Environmental Management, 2016. január, 57(1), 31-48. o., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> valamint: Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years, Environmental Sciences Europe, 2012. szeptember 28., 24. kötet (1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽¹¹⁾ Az EFSA által a glifozát hatóanyagú növényvédő szereknél felmerülő kockázatok értékelésének szakértői vizsgálatából levont következtetés, EFSA Journal 2015; 13(11):4302, 3. o. <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

⁽¹³⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

⁽¹⁴⁾ Lurquin, P.F., 'Production of a toxic metabolite in 2, 4-D-resistant GM crop plants', 3 Biotech (2016), 6(1): 1–4, <https://link.springer.com/article/10.1007/s13205-016-0387-9#CR25>

2019. november 14., csütörtök

- P. mivel a géntechnológiával módosított növényeken talált gyomirtószer-maradványok és bomlástermékek értékelése kívül esik az EFSA géntechnológiával módosított szervezetek tudományos testülete hatáskörén, és ezért azt nem végzik el a GMO-kra vonatkozó engedélyezési eljárás részeként; mivel ez problémákat vet fel, tekintettel arra, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek az érintett, géntechnológiával módosított növény általi lebontásának módját és a bomlástermékek (metabolitok) összetételét és így módon toxicitását maga a genetikai módosítás szabályozhatja⁽¹⁵⁾;
- Q. mivel a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növények termesztése során alkalmazott különleges mezőgazdasági gyakorlatok következménye a gyomirtó szerek alkalmazásának egyedi mintái és ezáltal a növények kitettsége, valamint a különböző gyomirtószer-maradékok és metabolitjaik közötti kombinált hatások, amelyekre figyelmet kell fordítani; mivel ezeket az EFSA nem vette figyelembe;
- R. mivel ezért nem vonható le az a következtetés, hogy a több transzgént tartalmazó kukorica vagy alkombinációinak fogyasztása biztonságos az emberi és állati egészségre nézve;

A maradékanyag-határértékek és a kapcsolódó ellenőrzések hiánya

- S. mivel a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítására irányuló 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁶⁾ értelmében a harmadik országokban előállított élelmiszerekre és takarmányokra egyedi maradékanyag-határértékeket (a továbbiakban: MRL-ek) kell megállapítani, amennyiben a peszticidek használata az Unión belüli mezőgazdasági gyakorlatból eredő szermaradék-szintektől eltérő szermaradék-szinteket eredményez; mivel valóban ez a helyzet a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított importált növények esetében, annak következtében, hogy nőtt a géntechnológiával nem módosított növényeknél használt gyomirtó szerek mennyisége;
- T. mivel azonban a glifozátra vonatkozó jelenlegi MRL-ek 2018-as EFSA általi felülvizsgálata szerint a rendelkezésre álló adatok nem voltak elégségesek ahhoz, hogy az EPSPS tekintetében géntechnológiával módosított kukoricával kapcsolatban meg lehessen állapítani a glifozát MRL-jeit és kockázatértékelési értékeit⁽¹⁷⁾; mivel a több transzgént tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricában jelen van az EPSPS-módosítás⁽¹⁸⁾;
- U. mivel a 396/2005/EK rendelet értelmében az Unióban használatra nem engedélyezett hatóanyagok élelmiszernek és takarmánynak szánt importált terményekben előforduló maradékanyagait – például a glufoszinátot – gondosan ellenőrizni kell és figyelemmel kell követni⁽¹⁹⁾;
- V. mivel a legújabb többéves (2020-ra, 2021-re és 2022-re szóló) összehangolt uniós ellenőrzési program nem teszi kötelezővé a tagállamok számára a (géntechnológiával módosított vagy ettől mentes) kukoricában található glufoszinát (sem egyéb gyomirtók) mérését⁽²⁰⁾; mivel nem zárható ki, hogy a több transzgént tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica, annak alkombinációi és az abból származó élelmiszernek és takarmánynak szánt termékek meghaladják az MRL-eket, amelyeket a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása érdekében be kell vezetni és nyomon kell követni;

⁽¹⁵⁾ Ez a helyzet áll fenn a glifozát esetében, ahogyan arra a glifozátra vonatkozó, a 396/2005/EK rendelet 12. cikke szerinti hatályos maradékanyag-határértékek EFSA általi felülvizsgálata rámutat, EFSA Journal 2018; 2018.:16(5):5263, 12. o., <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 396/2005/EK rendelete (2005. február 23.) a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 70., 2005.3.16., 1. o.). Lásd a (26) preambulumbekendést.

⁽¹⁷⁾ Indoklással ellátott vélemény a glifozát szermaradék-határértékeinek a 396/2005/EK rendelet 12. cikke szerinti felülvizsgálatáról. EFSA Journal 2018; 16(5):5263, 4. o., <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263>

⁽¹⁸⁾ Az EFSA véleménye, 10. o., 4. táblázat.

⁽¹⁹⁾ Lásd a 396/2005/EK rendelet (8) preambulumbekendését.

⁽²⁰⁾ A Bizottság (EU) 2019/533 végrehajtási rendelete (2019. március 28.) a 2020., 2021. és 2022. évre vonatkozó, a növényi és állati eredetű élelmiszerekben, illetve azok felületén található növényvédőszer-maradékok határértékeinek való megfelelés biztosítására, valamint a fogyasztók ilyen növényvédőszer-maradékokból eredő expozíciójának értékelésére irányuló, többéves összehangolt uniós ellenőrzési programról (HL L 88., 2019.3.29., 28. o.).

2019. november 14., csütörtök

Bt-fehérjék

- W. mivel számos vizsgálat azt mutatja, hogy olyan mellékhatások figyelhetők meg, amelyek a Bt-fehérjéknek való expozíció következtében befolyásolhatják az immunrendszert, és hogy egyes Bt-fehérjék adjuváns tulajdonságokkal ⁽²¹⁾ rendelkezhetnek, ami azt jelenti, hogy növelhetik azon egyéb fehérjék allergén jellegét, amelyekkel kapcsolatba kerülnek;
- X. mivel az EFSA GMO-testületének egy tagja által elfogadott kisebbségi vélemény egy másik, több transzgént tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica és alkombinációi értékelési eljárása során azt állapította meg, hogy bár egyetlen olyan kérelem esetében sem azonosítottak az immunrendszerre gyakorolt nem kívánt hatásokat, amelyben Bt-fehérjék expresszáására került sor, azokat „a géntechnológiával módosított növények biztonsági értékelésére jelenleg javasolt és az EFSA-ban végzett toxikológiai vizsgálatok [...] nem állapíthatták meg, mivel e vizsgálatok nem tartalmazzák az erre a célra szolgáló megfelelő teszteket” ⁽²²⁾;
- Y. mivel egy közelmúltbeli tanulmány kimutatja, hogy a neonikotinoid alapú vetőmagcsávázás alkalmazásának gyors terjedése az Egyesült Államokban egybeesik a géntechnológiával módosított Bt kukorica megnövekedett természetével ⁽²³⁾; mivel az Unió betiltotta három neonikotinoid kültéri, többek között vetőmagbevonatként való használatát a méhekre és más beporzókra gyakorolt hatásuk miatt ⁽²⁴⁾;
- Z. mivel a gyomirtó szerek maradékanyagainak és metabolitjainak a Bt-fehérjékkel fellépő potenciális kölcsönhatásának vizsgálatát nem tartják az EFSA GMO-testületének hatáskörébe tartozó műveletnek, ezért nem is kerül rá sor a kockázatértékelés részeként;

Nem demokratikus döntéshozatal

- AA. mivel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2019. július 12-i szavazása során nem nyilvánítottak véleményt, ami azt jelenti, hogy az engedélyezést a tagállamok minősített többsége nem támogatta; mivel a fellebbviteli bizottság 2019. szeptember 16-i szavazása sem nyilvánított véleményt;
- AB. mivel a Bizottság elismeri, hogy gondot okoz az a tény, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésére vonatkozó határozatokat a Bizottság továbbra is a tagállamok minősített többségének támogatása nélkül fogadja el, ami a termékengedélyezés terén meglehetősen kivételes esetnek számít, de a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok esetében normává vált ⁽²⁵⁾; mivel a Bizottság elnöke több alkalommal is sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy ez a gyakorlat nem demokratikus ⁽²⁶⁾;
- AC. mivel az Európai Parlament a 8. ciklusban összesen 36 állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogásolta a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát (33 állásfoglalás) és a GMO-k Unión belüli természetét (három állásfoglalás); mivel a tagállamok minősített többsége nem támogatta egyik említett GMO engedélyezését sem; mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is engedélyezi a géntechnológiával módosított szervezeteket;

⁽²¹⁾ Áttekintésért lásd: Rubio Infante, N. & Moreno-Fierros, L., 'An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals', Journal of Applied Toxicology, 2016, 36(5), 630–648. o. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full>

⁽²²⁾ Kérelem: EFSA-GMO-DE-2010-86 (Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 kukorica és három alkombináció eredetüktől függetlenül). Kisebbségi vélemény, J.M. Wal, az EFSA GMO-testületének tagja, EFSA Journal 2018; 16(7):5309, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309>, 34. o.

⁽²³⁾ M.R. Douglas és J.F. Tooker: „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops”; Environmental Science and Technology 2015., 49., 8., 5088–5097. o., interneten közzétéve: 2015. március 20., <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>

⁽²⁴⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en

⁽²⁵⁾ Lásd például az 1829/2003/EK rendeletnek a tagállamok számára a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok területükön való felhasználásának korlátozására, illetve megtiltására biztosított lehetőség tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 22-i európai bizottsági jogalkotási javaslat indokolását, valamint a 182/2011/EU rendelet módosítására irányuló, 2017. február 14-i európai bizottsági jogalkotási javaslat indokolását.

⁽²⁶⁾ Lásd például az Európai Parlament plenáris ülészakának megnyitáskor elmondott, az új Európai Bizottság politikai iránymutatásairól szóló beszédét (2014. július 15., Strasbourg) és az Unió helyzetéről szóló beszédét (2016. szeptember 14., Strasbourg).

2019. november 14., csütörtök

AD. mivel nincs szükség jogszabálmódosításra ahhoz, hogy a Bizottságnak módjában álljon megtagadni GMO-kra vonatkozó engedély kibocsátását abban az esetben, ha a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása ⁽²⁷⁾;

1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;
2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²⁸⁾ meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állati egészség és jólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez, miközben biztosítja a belső piac hatékony működését;
3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét;
4. ismételten hangsúlyozza elkötelezettségét a 182/2011/EU rendelet módosítására irányuló bizottsági javaslattal összefüggő munka előmozdítása iránt; felszólítja a Tanácsot, hogy haladéktalanul tegyen előrelépéseket az e bizottsági javaslattal kapcsolatos munkájában;
5. ugyanakkor felszólítja a Bizottságot, hogy a továbbiakban 182/2011/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerint ne engedélyezzen GMO-kat – sem élelmiszerként, sem takarmányként történő felhasználásra –, amennyiben a fellebbviteli bizottságban a tagállamok nem nyilvánítanak véleményt;
6. felhívja a Bizottságot, hogy ne adjon ki gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növényekre vonatkozó engedélyt mindaddig, amíg nem kerül sor a maradványokkal kapcsolatos egészségügyi kockázatok átfogó egyedi kivizsgálására, aminek maradéktalan értékelést kell magában kell foglalnia a géntechnológiával módosított növények kiegészítő gyomirtó szerekkel történő permetezéséből visszamaradó szermaradványok és bomlástermékek (metabolitok) jelenlétére és bármely kombinált hatására vonatkozóan;
7. felhívja a Bizottságot, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek használatának és a gyomirtó szerek maradványainak kockázatértékelését teljes mértékben integrálja a gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növények kockázatértékelésébe, függetlenül attól, hogy a géntechnológiával módosított növényt az Unión belüli termesztésre vagy élelmiszer és takarmány célú behozatalra szánják;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy ne engedélyezze semmiféle olyan, géntechnológiával módosított növény élelmezési vagy takarmányozási célú felhasználását szolgáló behozatalát, amelyet az Unióban nem engedélyezett gyomirtó hatóanyaggal szemben ellenállóvá tettek;
9. felhívja a Bizottságot, hogy a többszörös genetikai események alkombinációit csak abban az esetben engedélyezze, ha azokat a kérelmező által benyújtott összes adat alapján az EFSA alaposan megvizsgálta;
10. különösen úgy véli, hogy az olyan változatok jóváhagyása, amelyek kapcsán nem szolgáltak biztonsági adatokkal, amelyeket nem teszteltek vagy esetleg még létre sem hoztak, ellentétes az általános élelmiszerjog elveivel, amint azt a 178/2002/EK rendelet megállapítja;
11. felhívja az EFSA-t, hogy fejlesszen tovább és módszeresen alkalmazzon olyan módszereket, amelyek lehetővé teszik a többszörös genetikai események nem kívánt hatásainak azonosítását, mint például a Bt-toxinok adjuváns tulajdonságaival kapcsolatban;
12. nyomatékosan felszólítja a Bizottságot, hogy nemzetközi megállapodások, így az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és az ENSZ fenntartható fejlesztési céljai értelmében az Unióra háruló kötelezettségeket tekintse az 1829/2003/EK rendelet értelmében vett „releváns uniós jogi előírásnak” és/vagy „legitim tényezőnek”, és ennek megfelelő súllyal kezelje azokat, valamint adjon tájékoztatást arról, hogy miként vette figyelembe azokat a döntéshozatali folyamatban;
13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽²⁷⁾ A 182/2011/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében ugyanis az áll, hogy ha a Fellebbviteli Bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása, akkor az Európai Bizottság az engedélyezést „folytathatja” – nem pedig „köteles folytatni”.

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

2019. november 14., csütörtök

P9_TA(2019)0057

A géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukorica, valamint a genetikai eseményekből kettőt, hármat, négyet vagy ötöt ötvöző, géntechnológiával módosított kukorica

Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukoricát, valamint a Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 és GA21 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D063846/02 – 2019/2860(RSP))

(2021/C 208/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukoricát, valamint a Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 és GA21 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D063846/02),
- tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 7. cikke (3) bekezdésére és 19. cikke (3) bekezdésére,
- tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottságban tartott 2019. szeptember 16-i szavazásra, melynek eredményeként az nem nyilvánított véleményt, és a Fellebbviteli Bizottság 2019. október 11-i szavazására, mely szintén nem nyilvánított véleményt,
- tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. és 13. cikkére ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által 2019. február 27-én elfogadott és 2019. április 5-én közzétett véleményre ⁽³⁾,
- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 268., 2003.10.18., 1. o.

⁽²⁾ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

⁽³⁾ Scientific opinion on the Assessment of genetically modified maize Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 and subcombinations, for food and feed uses, under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-DE-2011-103), (Tudományos szakvélemény a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukoricának és kombinációinak élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő, az 1829/2003/EK rendelet szerinti értékeléséről; kérelem: EFSA-GMO-DE-2011-103), EFSA Journal 2019, 17(4):5635, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5635>

⁽⁴⁾ A 8. parlamenti ciklusban az Európai Parlament 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésével szemben. Ezen túlmenően a Parlament kilencedik ciklusa során a következő állásfoglalásokat fogadta el:

- az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MZHGOJG kukoricát (SYN-ØØØJG-2) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0028);
- az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított A2704-12 szójababot (ACS-GMØØ5-3) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalára vonatkozó, az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedély megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0029);
- az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 és DAS-40278-9 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0030).

2019. november 14., csütörtök

- tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (2) és (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalási indítványára,
- A. mivel 2011. december 16-án a Syngenta Crop Protection AG vállalat (a kérelem benyújtója) az 1829/2003/EK rendelet 5. és 17. cikkével összhangban kérelmet nyújtott be Németország illetékes nemzeti hatóságához a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukoricát (több transzgént tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica), valamint annak alkombinációit tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek, élelmiszer-összetevők és takarmányok forgalomba hozatalára vonatkozóan; mivel a kérelem a több transzgént tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó vagy abból álló olyan termékek forgalomba hozatalára is kiterjedt, amelyeket – a termesztés kivételével – nem élelmezési vagy takarmányozási felhasználásra szánnak;
- B. mivel a több transzgént tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica hat genetikailag módosított kukoricaesemény keresztezéséből származik, glufozinátot és glifozátot tartalmazó gyomirtó szerrel szembeni ellenálló képességet biztosít, valamint öt rovarölő fehérjét („Bt” vagy „Cry” fehérjét) expresszál: a Cry1Ab, Vip3Aa20, mCry3A, Cry1F és eCry3.1Ab fehérjéket, amelyek mérgezőek a Lepidoptera vagy a Coleoptera rendbe tartozó egyes kártevők lárváira ⁽⁵⁾;
- C. mivel a több transzgént tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica 22 alkombinációját már engedélyezték; mivel a kukorica engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat kiterjed a maradék 34 alkombinációra ⁽⁶⁾;
- D. mivel az EFSA 2019. február 27-én kedvező véleményt adott, amelyet 2019. április 5-én tettek közzé ⁽⁷⁾;
- E. mivel az 1829/2003/EK rendelet kimondja, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszerek vagy takarmányok nem szabad káros hatást kifejteniük az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, és előírja a Bizottság számára, hogy határozatainak megszövegezése során vegye figyelembe az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a vizsgált ügygel kapcsolatos egyéb legitím tényezőket is;

Tagállami észrevételek és további pontok

- F. mivel a tagállamok a három hónapos konzultációs időszak alatt számos kritikus észrevételt nyújtottak be az EFSA-nak ⁽⁸⁾; mivel e kritikai észrevételek között szerepel, hogy sem teljes növénytoxicitási vizsgálatokat nem végeztek a több transzgént tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricára vonatkozóan, sem pedig a több transzgént tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricában található valamennyi transzgén lehetséges kombinált hatását vizsgáló egyedi tesztek, hogy a Cry-toxinok emlősökre és emberekre gyakorolt hatásával kapcsolatos bizonytalanságok továbbra is fennállnak, hogy az összehasonlító értékelés nem szolgál bizonyítékkal a biztonság tekintetében, hogy a nyomkövetési terv nem biztosítja a vonatkozó információk összegyűjtését, valamint nem felel meg a 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ⁽⁹⁾, továbbá hogy nem tanulmányozták a gyomirtó szerek maradékanyagai és azok metabolitjai közötti kölcsönhatás lehetőségét, sem pedig ezek szintjeinek mérését;
- G. mivel egy független tanulmány ⁽¹⁰⁾ többek között megállapítja, hogy az EFSA által végzett toxikológiai értékelés nem elfogadható, mivel nem bizonyították a behozatalra szánt termény biztonságosságát, hogy az értékelésről nem mondható el, hogy megfelel az immunrendszeret érintő kockázatok értékelésére vonatkozó követelményeknek, és hogy a környezeti kockázateértékelés nem meggyőző;

⁽⁵⁾ Az EFSA véleménye, 11. o., 4. táblázat.

⁽⁶⁾ Öt esemény hat alkombinációja (Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × GA21, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 5307 × GA21, Bt11 × MIR162 × 1507 × 5307 × GA21, Bt11 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 és MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21); négy esemény 12 alkombinációja (Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 5307, Bt11 × MIR162 × 1507 × 5307, Bt11 × MIR162 × 5307 × GA21, Bt11 × MIR604 × 1507 × 5307, Bt11 × MIR604 × 5307 × GA21, Bt11 × 1507 × 5307 × GA21, MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307, MIR162 × MIR604 × 1507 × GA21, MIR162 × MIR604 × 5307 × GA21, MIR162 × 1507 × 5307 × GA21 és MIR604 × 1507 × 5307 × GA21); három esemény 11 alkombinációja (Bt11 × MIR162 × 5307, Bt11 × MIR604 × 5307, Bt11 × 1507 × 5307, Bt11 × 5307 × GA21, MIR162 × MIR604 × 1507, MIR162 × MIR604 × 5307, MIR162 × 1507 × 5307, MIR162 × 5307 × GA21, MIR604 × 1507 × 5307, MIR604 × 5307 × GA21 és 1507 × 5307 × GA21); valamint két esemény öt alkombinációja (Bt11 × 5307, MIR162 × 5307, MIR604 × 5307, 1507 × 5307 és 5307 × GA21).

⁽⁷⁾ Scientific opinion on the Assessment of genetically modified maize Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 and subcombinations, for food and feed uses, under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-DE-2011-103), (Tudományos szakvélemény a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 kukoricának és alkombinációinak élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő, az 1829/2003/EK rendelet szerinti értékeléséről; kérelem: EFSA-GMO-DE-2011-103), EFSA Journal 2019, 17(4):5635, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5635>

⁽⁸⁾ A több transzgént tartalmazó, géntechnológiával módosított kukoricával kapcsolatos tagállami észrevételek az EFSA kérdésekről vezetett nyilvántartásán keresztül érhetők el: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?>

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/18/EK irányelve (2001. március 12.) a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 106., 2001.4.17., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ <https://www.testbiotech.org/content/testbiotech-comment-bt11-mir162-mir604-1507-5307-ga21>

2019. november 14., csütörtök

H. mivel az EFSA által értékelt 34 alkombináció közül a kérelem benyújtója csak háromra vonatkozóan nyújtott be tanulmányokat⁽¹¹⁾; mivel a kérelem benyújtója nem szolgáltatott adatokat a fennmaradó 31 alkombinációra;

A gyomirtó szerek maradékanyagai, a metabolitok és a koktélhatások értékelésének hiánya

I. mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a gyomirtó szerek ellenálló, géntechnológiával módosított növények alkalmazása következtében nagyobb arányban használnak kiegészítő gyomirtó szereket, nagyrészt a gyomirtó szerek ellenálló gyomok megjelenése miatt⁽¹²⁾; mivel következképpen számítani kell arra, hogy a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica nagyobb mértékben és ismétlődően lesz kitéve glufozinátoknak és glifozátoknak, és hogy ezért a termésben nagyobb mennyiségű maradékanyag lehet jelen;

J. mivel továbbra is vannak nyitott kérdések a glifozát rákkeltő hatásával kapcsolatban; mivel az EFSA 2015. novemberben arra a következtetésre jutott, hogy nem valószínű, hogy a glifozát rákkeltő hatása, és az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) 2017. márciusban arra a következtetésre jutott, hogy ilyen irányú besorolása nem indokolt; mivel ezzel szemben a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség (IARC) – a WHO rákbetegségekkel foglalkozó ügynöksége – 2015-ben a glifozátot az emberre valószínűleg rákkeltő hatást gyakorló anyagként sorolta be;

K. mivel az EFSA szerint hiányoznak azok a toxikológiai adatok, amelyek lehetővé tennék, hogy fogyasztói kockázatértékelést végezzenek a glifozát számos, a géntechnológiával módosított, glifozáttűrő növények esetében releváns bomlásterméke tekintetében⁽¹³⁾;

L. mivel a glufozinát 1B. kategóriájú, reprodukciót károsító anyagnak minősül, így megfelel az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁴⁾ kizárási kritériumainak; mivel a glufozinát Unióban való használatára vonatkozó engedély 2018. július 31-én lejárt⁽¹⁵⁾;

M. mivel a géntechnológiával módosított növényeken talált gyomirtószer-maradékanyagok és bomlástermékeik értékelése kívül esik az EFSA géntechnológiával módosított szervezetek tudományos testülete hatáskörén, és ezért azt nem végzik el a GMO-kra vonatkozó engedélyezési eljárás részeként; mivel ez problémákat vet fel, tekintettel arra, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek az érintett, géntechnológiával módosított növény általi lebontásának módját és a bomlástermékek (metabolitok) összetételét és ily módon toxicitását maga a genetikai módosítás idézheti elő⁽¹⁶⁾;

N. mivel a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növények termesztése során alkalmazott különleges mezőgazdasági gyakorlatok egyedi alkalmazási mintákhoz és kitétségekhez, egyes metabolitok előfordulásához és kombinált hatások felbukkanásához vezetnek, amelyekre figyelmet kell fordítani; mivel ezeket az EFSA nem vette figyelembe;

O. mivel ezért nem vonható le az a következtetés, hogy a több transzgén tartalmazó kukorica vagy alkombinációinak fogyasztása biztonságos az emberi és állati egészségre nézve;

⁽¹¹⁾ Az EFSA véleménye, 24. o.

⁽¹²⁾ Lásd például: Bonny, S., Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact, Environmental Management, 2016. január, 57(1), 31–48. o., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> és Benbrook, C.M., Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years, Environmental Sciences Europe, 2012. szeptember 28., 24. kötet (1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽¹³⁾ Az EFSA által a glifozát hatóanyagú növényvédő szereknél felmerülő kockázatok értékelésének szakértői vizsgálatából levont következtetés, EFSA Journal 2015; 13(11):4302, 3. o. <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.)

⁽¹⁵⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

⁽¹⁶⁾ Az a helyzet áll fenn a glifozát esetében, ahogyan ez a glifozátra vonatkozó, a 396/2005/EK rendelet 12. cikke szerinti hatályos maradékanyag-határértékek EFSA általi felülvizsgálatából kiderül, EFSA Journal 2018; 2018.;16(5):5263, 12. o. <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

2019. november 14., csütörtök

A maradékanyag-határértékek és a kapcsolódó ellenőrzések hiánya

- P. mivel a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítására irányuló 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁷⁾ értelmében a harmadik országokban előállított élelmiszerekre és takarmányokra egyedi maradékanyag-határértékeket (a továbbiakban: MRL-ek) kell megállapítani, amennyiben a peszticidek használata az Unión belüli mezőgazdasági gyakorlatból eredő maradékanyag-határértékektől eltérő maradékanyag-értékeket eredményez; mivel valóban ez a helyzet a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított importált növények esetében, annak következtében, hogy nőtt a géntechnológiával nem módosított növényeknél használt gyomirtó szerek mennyisége;
- Q. mivel azonban a glifozátra vonatkozó jelenlegi maradékanyag-határértékek (MRL) 2018-as EFSA általi felülvizsgálata szerint a rendelkezésre álló adatok nem voltak elégségesek ahhoz, hogy az EPSPS tekintetében géntechnológiával módosított kukoricával kapcsolatban meg lehessen állapítani a glifozát MRL-jét és kockázatfelmérési értékeit⁽¹⁸⁾; mivel a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica esetében jelen van az EPSPS-módosítás⁽¹⁹⁾;
- R. mivel a 396/2005/EK rendelet értelmében az Unióban használatra nem engedélyezett hatóanyagok élelmiszernek és takarmánynak szánt importált terményekben előforduló maradékanyagait – például a glufozinátot – gondosan ellenőrizni kell és figyelemmel kell követni⁽²⁰⁾;
- S. mivel a legújabb többéves (2020-ra, 2021-re és 2022-re szóló) összehangolt uniós ellenőrzési program nem teszi kötelezővé a tagállamok számára a (géntechnológiával módosított vagy ettől mentes) kukoricában található glufozinát (sem a glifozát) mérését⁽²¹⁾; mivel nem zárható ki, hogy a több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica, annak alkombinációi és az abból származó élelmiszernek és takarmánynak szánt termékek meghaladják az MRL-eket, amelyeket a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása érdekében be kell vezetni és nyomon kell követni;

Bt-fehérjék

- T. mivel számos vizsgálat azt mutatja, hogy olyan mellékhatások figyelhetők meg, amelyek a Bt-fehérjéknek való expozíció következtében befolyásolhatják az immunrendszert, és hogy egyes Bt-fehérjék adjuváns tulajdonságokkal rendelkezhetnek⁽²²⁾, ami azt jelenti, hogy növelhetik azon egyéb fehérjék allergén jellegét, amelyekkel kapcsolatba kerülnek;
- U. mivel az EFSA GMO-testületének egy tagja által elfogadott kisebbségi vélemény egy másik, több transzgén tartalmazó, géntechnológiával módosított kukorica és alkombinációi értékelési eljárása során azt állapította meg, hogy bár egyetlen olyan kérelem esetében sem azonosítottak nem kívánt hatásokat, amelyben Bt-fehérjék expresszálására került sor, azokat „a géntechnológiával módosított növények biztonsági értékelésére jelenleg javasolt és az EFSA-ban végzett toxikológiai vizsgálatok [...] nem állapíthatják meg, mivel e vizsgálatok nem tartalmazzák az erre a célra szolgáló megfelelő tesztek”⁽²³⁾;

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 396/2005/EK rendelete (2005. február 23.) a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 70., 2005.3.16., 1. o.). Lásd a (26) preambulumbekendést.

⁽¹⁸⁾ Reasoned Opinion on the review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005, EFSA Journal 2018 (Indoklással ellátott vélemény a glifozát szermaradék-határértékeinek a 396/2005/EK rendelet 12. cikke szerinti felülvizsgálatáról). EFSA Journal 2018; 16(5):5263, 4. o., <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263>

⁽¹⁹⁾ Az EFSA véleménye, 12. o.

⁽²⁰⁾ Lásd a 396/2005/EK rendelet (8) preambulumbekendését.

⁽²¹⁾ A Bizottság (EU) 2019/533 végrehajtási rendelete (2019. március 28.) a 2020., 2021. és 2022. évre vonatkozó, a növényi és állati eredetű élelmiszerekben, illetve azok felületén található növényvédőszer-maradékok határértékeinek való megfelelés biztosítására, valamint a fogyasztók ilyen növényvédőszer-maradékokból eredő expozíciójának értékelésére irányuló, többéves összehangolt uniós ellenőrzési programról (HL L 88., 2019.3.29., 28. o.).

⁽²²⁾ Áttekintésért lásd: Rubio Infante, N. & Moreno-Fierros, L., 'An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals', Journal of Applied Toxicology, 2016, 36(5), 630–648. o. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full>

⁽²³⁾ Kérelem: EFSA-GMO-DE-2010-86 (Bt11 x3 MIR162 x3 1507 x3 GA21 kukorica és három alkombináció eredetűtől függetlenül). Kisebbségi vélemény, J.M. Wal, az EFSA GMO-testületének tagja, EFSA Journal 2018; 16(7):5309, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309>, 34. o.

2019. november 14., csütörtök

- V. mivel egy közelmúltbeli tanulmány⁽²⁴⁾ kimutatja, hogy a neonicotinoid alapú vetőmagcsávázás alkalmazásának gyors terjedése az Egyesült Államokban egybeesik a géntechnológiával módosított Bt kukorica megnövekedett termesztésével; mivel az Unió betiltotta három neonicotinoid kültéri, többek között vetőmagbevonatként való használatát a méhekre és más beporozókra gyakorolt hatásuk miatt⁽²⁵⁾;
- W. mivel a gyomirtó szerek maradékanyagainak és metabolitjainak a Bt-fehérjékkel fellepő potenciális kölcsönhatásának vizsgálatát nem tartják az EFSA GMO-testületének hatáskörébe tartozó műveletnek, ezért nem is kerül rá sor a kockázatértékelés részeként;

Nem demokratikus döntéshozatal

- X. mivel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2019. szeptember 16-i szavazása során nem nyilvánítottak véleményt, ami azt jelenti, hogy az engedélyezést a tagállamok minősített többsége nem támogatta; mivel a Fellebbviteli Bizottság 2019. október 11-i szavazása sem nyilvánított véleményt;
- Y. mivel a Bizottság elismeri, hogy gondot okoz az a tény, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésére vonatkozó határozatokat a Bizottság továbbra is a tagállamok minősített többségének támogatása nélkül fogadja el, ami a termékengedélyezés terén meglehetősen kivételes esetnek számít, de a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok esetében normává vált⁽²⁶⁾; mivel a Bizottság elnöke több alkalommal is sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy ez a gyakorlat nem demokratikus⁽²⁷⁾;
- Z. mivel az Európai Parlament a 8. ciklusban összesen 36 állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogásolta a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát (33 állásfoglalás), és a GMO-k Unión belüli termesztését (három állásfoglalás); mivel a tagállamok minősített többsége nem támogatta egyik említett GMO engedélyezését sem; mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is engedélyezi a géntechnológiával módosított szervezeteket;
- AA. mivel nincs szükség jogszabály-módosításra, ahhoz, hogy a Bizottságnak módjában álljon nem engedélyezni GMO-kat olyan esetben, ha a Fellebbviteli Bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása⁽²⁸⁾;
1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;
2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽²⁹⁾ meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állati egészség és jólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez, miközben biztosítja a belső piac hatékony működését;
3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét;

⁽²⁴⁾ M.R. Douglas és J.F. Tooker: „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops”; Environmental Science and Technology 2015., 49., 8., 5088–5097. o., interneten közzétéve: 2015. március 20. <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>

⁽²⁵⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en

⁽²⁶⁾ Lásd például az 1829/2003/EK rendeletnek a tagállamok számára a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok területükön való felhasználásának korlátozására, illetve megtiltására biztosított lehetőség tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 22-i európai bizottsági jogalkotási javaslat indokolását, valamint a 182/2011/EU rendelet módosítására irányuló, 2017. február 14-i európai bizottsági jogalkotási javaslat indokolását.

⁽²⁷⁾ Lásd például az Európai Parlament plenáris ülészakának megnyitáskor elmondott, az új Európai Bizottság politikai iránymutatásairól szóló beszédét (2014. július 15., Strasbourg) és az Unió helyzetéről szóló beszédét (2016. szeptember 14., Strasbourg).

⁽²⁸⁾ A 182/2011/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerint ha nincs meg a tagállamok minősített többsége a fellebbviteli bizottságban, az Európai Bizottság az engedélyezést „folytathatja”, nem pedig „köteles folytatni”.

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

2019. november 14., csütörtök

4. ismételten hangsúlyozza elkötelezettségét a 182/2011/EU rendelet módosítására irányuló bizottsági javaslattal összefüggő munka előmozdítása iránt; felszólítja a Tanácsot, hogy haladéktalanul tegyen előrelépéseket az e bizottsági javaslattal kapcsolatos munkájában;
5. ugyanakkor felszólítja a Bizottságot, hogy a továbbiakban a 182/2011/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerint ne engedélyezzen GMO-kat – sem élelmiszerként, sem takarmányként történő felhasználásra –, amennyiben a fellebbviteli bizottságban a tagállamok nem nyilvánítanak véleményt;
6. felhívja a Bizottságot, hogy ne adjon ki gyomirtó szerek ellenálló, géntechnológiával módosított növényekre vonatkozó engedélyt mindaddig, amíg nem kerül sor a maradékanyagokkal kapcsolatos egészségügyi kockázatok átfogó egyedi kivizsgálására, aminek maradéktalan értékelést kell magában kell foglalnia a géntechnológiával módosított növények kiegészítő gyomirtó szerekkel történő permetezéséből visszamaradó maradékanyagok és bomlástermékek (metabolitok) jelenlétére és bármely kombinált hatására vonatkozóan;
7. felhívja a Bizottságot, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek használatának és a gyomirtó szerek maradékanyagainak kockázatértékelését teljes mértékben integrálja a gyomirtó szerek ellenálló, géntechnológiával módosított növények kockázatértékelésébe, függetlenül attól, hogy a géntechnológiával módosított növényt az Unión belüli termesztésre vagy élelmiszer és takarmány célú behozatalra szánják;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy ne engedélyezze semmiféle olyan, géntechnológiával módosított növény élelmezési vagy takarmányozási célú felhasználását szolgáló behozatalát, amelyet az Unióban nem engedélyezett gyomirtó hatóanyaggal szemben ellenállóvá tettek;
9. felhívja a Bizottságot, hogy a többszörös genetikai események alkombinációit csak abban az esetben engedélyezze, ha azokat a kérelmező által benyújtott összes adat alapján az EFSA alaposan megvizsgálta;
10. különösen úgy véli, hogy az olyan változatok jóváhagyása, amelyek kapcsán nem szolgáltak biztonsági adatokkal, amelyeket nem teszteltek vagy esetleg még létre sem hoztak, ellentétes az általános élelmiszerjog elveivel, amint azt a 178/2002/EK rendelet megállapítja;
11. felhívja az EFSA-t, hogy fejlesszen tovább és módszeresen alkalmazzon olyan módszereket, amelyek lehetővé teszik a többszörös genetikai események hatásainak azonosítását, mint például a Bt-toxinok adjuváns tulajdonságaival kapcsolatban;
12. nyomatékosan felszólítja a Bizottságot, hogy nemzetközi megállapodások, így az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és az ENSZ fenntartható fejlesztési céljai értelmében az Unióra háruló kötelezettségeket tekintse az 1829/2003/EK rendelet értelmében vett „releváns uniós jogi előírásnak” és/vagy „legitim tényezőnek”, és ennek megfelelő súllyal kezelje azokat, valamint adjon tájékoztatást arról, hogy miként vette figyelembe azokat a döntéshozatali folyamatban;
13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2019. november 14., csütörtök

P9_TA(2019)0058

A szexuális nevelés kriminalizálása Lengyelországban

Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása a szexuális nevelés bűncselekménnyé nyilvánításáról Lengyelországban (2019/2891(RSP))

(2021/C 208/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet 1948. december 10-én fogadtak el,
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira,
- tekintettel az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményére (Isztambuli Egyezmény), amelyet 2011. május 11-én nyitottak meg aláírásra,
- tekintettel az Európa Tanács 2007. október 25-i, a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni védelméről szóló egyezményére (Lanzarotei Egyezmény),
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. december 18-i egyezményre (CEDAW),
- tekintettel a gyermek jogairól szóló, 1989. november 20-i egyezményre,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára (a továbbiakban: a Charta),
- tekintettel a Nők Negyedik Világkonferenciáján 1995. szeptember 15-én elfogadott Pekingi Nyilatkozatra és Cselekvési Platformra, továbbá az ENSZ ezt követő Peking+5 (2005), Peking+15 (2010) és Peking+20 (2015) különleges ülésein elfogadott záródokumentumokra,
- tekintettel az 1994. évi kairói nemzetközi népesedési és fejlesztési konferenciára és annak cselekvési programjára,
- tekintettel az UNESCO 2018. évi, a szexuális nevelésről szóló nemzetközi technikai iránymutatására,
- tekintettel az ENSZ Népesedési Alapjának (UNFPA) az átfogó szexuális nevelésre vonatkozó 2014. évi operatív iránymutatására,
- tekintettel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Európai Regionális Irodája és a az európai szexuális nevelés Németországi Szövetségi Egészségnevelési Hivatal által kidolgozott irányelveire,
- tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának „A nők szexuális és reprodukzív egészsége és jogai Európában” című, 2017. december 4-i jelentésére,
- tekintettel az Emberi Jogok Európai Bíróságának 2017. június 20-i *Bajev és mások kontra Oroszország* ügyben hozott ítéletére,

2019. november 14., csütörtök

- tekintettel a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemlről, valamint a gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemlről szóló, 2003. december 22-i 2004/68/IB tanácsi kerethatározat ⁽¹⁾ felváltásáról szóló, 2011. december 13-i 2011/93/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
 - tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA) által 2019-ben közzétett, a leszbikus, homoszexuális, biszexuális és transznemű személyekre irányuló európai uniós felmérésre,
 - tekintettel Lengyelországról szóló korábbi állásfoglalásaira, és különösen a jogállamiság és a demokrácia lengyelországi helyzetéről szóló, 2017. november 15-én elfogadott állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság 2017. május 22–24-i lengyelországi látogatását követő, 2017. július 10-i küldöttségi jelentésére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságnak a jogállamiság helyzetét vizsgáló eseti küldöttsége 2018. szeptember 19–21-i lengyelországi látogatását követő, 2018. december 3-i küldöttségi jelentésére,
 - tekintettel 2019. február 13-i állásfoglalására a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség érvényesülése terén az Európai Unióban tapasztalható visszaesésről ⁽⁴⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel 2019. július 17-én a „Stop pedofília” kezdeményezés keretében a lengyel büntető törvénykönyv 200b. cikkét módosító törvényre irányuló polgári kezdeményezést nyújtottak be a Szejmhez;
- B. mivel 2019. október 15-én, a parlamenti választásokat és a felfüggesztett parlamenti ülészak újramezdését követően a Szejm első olvasatban megvitatta a törvénytervezetet, és 2019. október 16-án leszavazta a törvényjavaslat elutasítására irányuló indítványt; mivel a törvénytervezet jogalkotási megvitatása az újonnan megválasztott Szejm 2019. november 12-i nyitoulását követően várhatóan folytatódik;
- C. mivel a törvénytervezet célja a pedofília megelőzésére és felderítésére vonatkozó hatályos jogszabályok módosítása; mivel a fiatalok számára biztosított átfogó szexuális nevelés egyenlővé tétele a pedofília támogatásával riasztó, félrevezető és káros;
- D. mivel a törvénytervezet új rendelkezései előírják, hogy aki szexuális kapcsolatot folytató kiskorúakat nyilvánosan támogatja vagy helyesli kiskorúak szexuális érintkezését, két évig terjedő börtönbüntetéssel sújtható;
- E. mivel a fenti rendelkezések azokra az esetekre is vonatkoznak, amikor kiskorúak szexuális érintkezésének és más szexuális tevékenységének támogatása vagy helyeslése céljából tömegkommunikációs eszközöket alkalmaznak, illetve ha kiskorúak oktatásával, nevelésével, gondozásával vagy felügyeletével kapcsolatos foglalkozások keretében történik ilyen, amelyet három évig terjedő börtönbüntetéssel sújthatnak; mivel javaslatok születtek e szankció öt évre történő további növelésére;
- F. mivel ezek a rendelkezések a pedofília megelőzésének ürügyén tulajdonképpen bűncselekménnyé nyilvánítanak a kiskorúak átfogó szexuális nevelését, ami hatással lenne többek között az oktatókra, az aktivistákra, az egészségügyi szolgáltatókra, a pszichológusokra, a kiadókra és az újságírókra, sőt a szülőkre vagy a törvényes gyámokra is;
- G. mivel az arányosság alkotmányos elve azt jelenti, hogy a jogalkotók nem rendelkeznek korlátlan hatáskörrel a büntetőjogi szabályok meghatározásában, és hogy a büntetőjogot csak végső megoldásként szabad alkalmazni, az „ultima ratio” elvének megfelelően; mivel ez a törvénytervezet sértené ezt az elvet;

⁽¹⁾ HL L 13., 2004.1.20., 44. o.

⁽²⁾ HL L 335., 2011.12.17., 1. o.

⁽³⁾ HL C 356., 2018.10.4., 44. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0111.

2019. november 14., csütörtök

- H. mivel Lengyelország ratifikálta az Isztambuli Egyezményt, a Lanzarotei Egyezményt, a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményt (CEDAW) és a gyermek jogairól szóló egyezményt, és a nemzetközi emberi jogi jogszabályok értelmében köteles hozzáférést biztosítani az átfogó szexuális neveléshez és tájékoztatáshoz, többek között a szexuális kizsákmányolás és bántalmazás kockázatai vonatkozásában, valamint küzdeni a társadalmon belüli nemi sztereotípiák ellen;
- I. mivel a szexuális és az egészségügyi nevelés valamilyen formájának biztosítása már 20 tagállamban kötelező; mivel egyes tagállamok, köztük Lengyelország, nem feleltek meg az európai szexuális nevelés WHO által kidolgozott irányelveinek;
- J. mivel az átfogó szexuális nevelés a szexualitás kognitív, érzelmi, fizikai és társadalmi aspektusaival kapcsolatos oktatás és tanulás tanterven alapuló folyamata, amelynek célja, hogy a gyermekeket és a fiatalokat olyan ismeretekkel, készségekkel, attitűdökkel és értékekkel vértesse fel, amelyek lehetővé teszik számukra egészségük, jóllétük és méltóságuk megőrzését; mivel az átfogó szexuális nevelés lehetővé tenné a gyermekek és a fiatalok számára, hogy a tiszteleten alapuló társadalmi és szexuális kapcsolatokat alakítsanak ki, mérlegelve, hogy döntéseik hogyan befolyásolják saját és mások jóllétét; mivel ez azt is lehetővé tenné a gyermekek és a fiatalok számára, hogy egész életük során megértsék és biztosítsák jogaik védelmét;
- K. mivel az átfogó szexuális nevelés biztosítása az egyik fő eszköz a nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia (ICPD25) 25. évfordulóján tett kötelezettségvállalások teljesítéséhez, nevezetesen hogy ne maradjon családtervezés iránti kielégítetlen igény, ne forduljanak elő megelőzhető gyermekágyi halálozások, és felszámolják a nők, lányok és fiatalok elleni nemi alapú erőszakot és más káros gyakorlatokat;
- L. mivel a Charta, az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint a nők szexuális és reprodukív egészséghez fűződő joga több emberi joghoz kapcsolódik, többek között az élethez és méltósághoz fűződő joghoz, az embertelen vagy megalázó bánásmódtól való mentességhez fűződő joghoz, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréshöz, a magánélethez, az oktatáshoz fűződő joghoz, valamint a hátrányos megkülönböztetés tilalmához, amint azt a lengyel alkotmány is tükrözi;
- M. mivel a törvénytervezet az elmúlt években Lengyelországban a szexuális és reprodukív jogok korlátozására irányuló újabb kísérletnek tekinthető; mivel az abortuszhoz való jog további korlátozására irányuló kísérletet 2018-ban leállították a lengyel állampolgárok „fekete pénteki” felvonulásokon kifejtett tömeges ellenállása miatt;
- N. mivel az Emberi Jogok Európai Bírósága jelezte, hogy érzékeny ügyekben, például a szexuális nevelés nyilvános vitája során, ahol a szülői nézeteknek, az oktatáspolitikáknak és a harmadik felek véleménynyilvánítási szabadságának egyensúlyban kell lenniük, a hatóságoknak nincs más választásuk, mint hogy az objektivitás, a pluralizmus, a tudományos pontosság és végső soron egy bizonyos típusú információ fiatal közönség számára való hasznosságának kritériumaihoz folyamodjanak;
- O. mivel sok gyermek és tizenéves az intim kapcsolatokról először a pornográfiából, különösen az online pornográfiából és a társaik egymásnak ellentmondó üzeneteiből tanul; mivel ebben az összefüggésben a szexuális nevelés még fontosabbá válik ahhoz, hogy biztosítsák a fiatalok számára az internet és a közösségi média biztonságos használatához szükséges eszközöket, hogy ne essenek áldozatul szexuális céllal történő internetes kapcsolatfelvételenek, hogy segítsék őket a megtekintett tartalmak megértésében és a tényeken alapuló információk, valamint a nemi sztereotípiák és szexizmus azonosításában;
- P. mivel a kiskorúak az ismeretek hiánya mellett is akadályokba ütközhetnek a fogamzásgátláshoz való hozzáférés terén, például a fogamzásgátlókra vonatkozó korlátozó jogszabályok és politikák miatt; mivel még abban az esetben is, ha a serdülők hozzá tudnak jutni fogamzásgátlókhoz, azok használatát megakadályozhatja az házasságon kívüli szexuális tevékenységet és/vagy fogamzásgátlást övező megbélyegzés, a mellékhatásoktól való félelem vagy a fogamzásgátlás helyes alkalmazásával kapcsolatos ismeretek hiánya; mivel a beleegyezési korhatárra vonatkozó lengyel jogszabályok értelmében az 15 év feletti tizenévesek jogosultak a szexuális cselekményekbe való beleegyezésre; mivel a fogamzásgátlók felírásához továbbra is szükség van gyámjuk beleegyezésére;

2019. november 14., csütörtök

Q. mivel a szexuális erőszak széles körben elterjedt, és különösen a kiskorúakat érinti, ezért azt fel kell számolni; mivel a serdülőkori terhesség továbbra is fontos társadalmi kérdés, és hozzájárulhat anyák és gyermekek halálozásához; mivel az átfogó szexuális nevelés segít a nemi sztereotípiák lebontásában és a nemi alapú erőszak megelőzésében;

1. emlékeztet, hogy a szexuális egészség alapvető fontosságú az egyének, a párok és a családok általános egészsége és jólléte, valamint a közösségek és országok társadalmi és gazdasági fejlődése szempontjából, és hogy az egészséghöz, többek között a szexuális és reprodukív egészséghez való hozzáférés emberi jog;

2. mély aggodalmának ad hangot a törvénytervezet rendkívül homályos, széles körű és aránytalan rendelkezései miatt, amelyek de facto arra irányulnak, hogy bűncselekménnyé nyilvánítsák a kiskorúak szexuális nevelését, és amelyek hatálya potenciálisan mindenkit fenyeget, de különösen a szexuális neveléssel foglalkozókat, többek között a tanárokat, az egészségügyi szolgáltatókat, a szerzőket, a kiadókat, a civil társadalmi szervezeteket, az újságírókat és a szülőket vagy a törvényes gyámokat, akiket akár három évre is bebörtönözhetnek, amiért az emberi szexualitásról, az egészségről és az intim kapcsolatokról tanítanak; továbbra is aggódik amiatt, hogy a törvénytervezet visszatartó hatást gyakorolna az oktatókra, és hogy a szexuális nevelés egyik fő akadályja az, hogy az oktatókat nem támogatják;

3. határozottan megismétli, hogy a szexuális és szexualitással kapcsolatos átfogó és az életkornak megfelelő tájékoztatáshoz való hozzáférés, valamint a szexuális és reprodukív egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés – beleértve a szexuális nevelést, a családtervezést, a fogamzásgátló módszereket és a biztonságos és legális abortuszt – alapvető fontosságú a szexualitás és a szexuális kapcsolatok pozitív és tiszteletteljes megközelítésének kialakításához, valamint a kényszerből, megkülönböztetéstől és erőszaktól mentes, biztonságos szexuális tapasztalatok megszerzésének lehetősége szempontjából; ösztönzi a tagállamokat, hogy vezessenek be az életkornak megfelelő, átfogó szexuális és párkapcsolati oktatást a fiatalok számára az iskolákban;

4. emlékeztet, hogy az ilyen nevelés az iskolai tanterv szükséges része kell legyen ahhoz, hogy a fiatalok oktatása és védelme érdekében megfeleljen a WHO európai normáinak; megerősíti, hogy az ilyen nevelésnek ki kell terjednie az olyan témákra, mint a szexuális irányultság és a nemi identitás, a szexuális kifejezés, a kapcsolatok és a megerősítő beleegyezés, valamint a negatív következményekre vagy körülményekre, például a szexuális úton terjedő fertőzésekre és a HIV-re, a nem szándékolt terhességre, a szexuális erőszakra és az olyan káros gyakorlatokra, mint a szexuális cselekmények internetes kapcsolatfelvétel és a női nemi szervek megcsonkítása;

5. emlékeztet, hogy az oktatás – amellet, hogy önálló alapvető jog – előfeltétele az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkében, a lengyel alkotmányban és a Chartában biztosított egyéb alapvető jogok és szabadságok gyakorlásának; hangsúlyozza, hogy a szexualitásra vonatkozó tájékoztatás és oktatás elmaradása nem védi meg a fiatalokat, hanem inkább biztonságukat és jóllétüket fenyegeti azáltal, hogy kiszolgáltatottabbá válnak, és felkészületlenebbé teszi őket a szexuális kizsákmányolás, a bántalmazás és az erőszak felismerésére, beleértve a családon belüli erőszakot és a visszaélések online formáit, például a kibertérben elkövetett erőszakot, az online zaklatást és a bosszúpornót is; úgy véli, hogy az átfogó szexuális nevelés pozitív hatással van a nemek közötti egyenlőség területén elérhető eredményekre is, ideértve a káros nemi normák és a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos attitűdök átalakítását, a kapcsolati erőszak és a szexuális kényszerítés megelőzésének elősegítését, a szexuális erőszak, a szexuális kizsákmányolás vagy bántalmazás elhallgatásának megtörését, valamint a fiatalok segítségkérésre való felkészítését is;

6. hangsúlyozza az egészségügyi és szexuális nevelés fontosságát, különösen a lányok és a fiatal LMBTI-személyek esetében, akiket különösen érintenek a méltánytalan nemi normák; hangsúlyozza, hogy a nemi sztereotípiák, a homofóbia, a transzfóbia és a nemi alapú erőszak megelőzésének és leküzdésének egyik módjaként az ilyen nevelésnek magában kell foglalnia a fiatalok oktatását a nemek közötti egyenlőségen, a beleegyezésen és a kölcsönös tiszteleten alapuló kapcsolatokra; megjegyzi, hogy a szexuális nevelés nem vezet korábbi szexuális tevékenységhez;

7. emlékeztet arra, hogy a 2011/93/EU irányelv 23. cikke felszólítja a tagállamokat, köztük Lengyelországot, hogy az érintett civil társadalmi szervezetekkel együtt hozzanak megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy növeljék a tudatosságot, és csökkentsék annak kockázatát, hogy a gyermekek szexuális bántalmazás vagy kizsákmányolás áldozatává váljanak;

8. elismeri a civil társadalom fontos szerepét a szexuális nevelés biztosításában; kéri, hogy az érintett szervezetek számára biztosítsanak megfelelő finanszírozást különböző uniós szintű finanszírozási eszközökön, például a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret Jogok és értékek nevű programján és más uniós kísérleti projekteken keresztül, amelyek hatást gyakorolhatnak e területre;

2019. november 14., csütörtök

9. elítéli a közelmúltbeli lengyelországi fejleményeket, amelyek a szexuális nevelés hamis beállítását, megbélyegzését és betiltását célozzák, különös tekintettel a törvénytervezetben előírt indokolás harsány, nem megfelelő és hibás tartalmára; felszólítja a lengyel parlamentet, hogy tartózkodjon a javasolt törvénytervezet elfogadásától, és biztosítsa, hogy a fiatalok hozzáférjenek az átfogó szexuális neveléshez, és hogy az ilyen oktatást és tájékoztatást nyújtók tevékenységét tényszerű és objektív módon támogassák;

10. felhívja a Tanácsot, hogy az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésével összhangban a lengyelországi helyzetről tartott jelenlegi meghallgatásai keretében foglalkozzon ezzel a kérdéssel és az alapvető jogok lengyelországi megsértésére vonatkozó egyéb állításokkal;

11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak és a Tanácsnak, valamint Lengyelország elnökének, kormányának és parlamentjének, továbbá a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2019. november 14., csütörtök

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2019)0051

José Manuel Fernandes mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelem**Az Európai Parlament 2019. november 14-i határozata a José Manuel Fernandes mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemről (2019/2005(IMM))**

(2021/C 208/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a portói bűnügyi nyomozati és ügyészi hivatal által 2018. november 26-án az 1406/14.3TDPRT. sz. eljárással összefüggésben eljuttatott és a plenáris ülésen 2019. január 31-én bejelentett, a José Manuel Fernandes mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló kérelemre,
 - miután eljárási szabályzata 9. cikke (6) bekezdésének megfelelően meghallgatta José Manuel Fernandest,
 - tekintettel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 8. és 9. cikkére, valamint az Európai Parlament képviselőinek közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló, 1976. szeptember 20-i okmány 6. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Unió Bírósága által 1964. május 12-én, 1986. július 10-én, 2008. október 15-én és 21-én, 2010. március 19-én, 2011. szeptember 6-án és 2013. január 17-én hozott ítéletekre ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Portugál Köztársaság alkotmányának 157. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 5. cikkének (2) bekezdésére, 6. cikkének (1) bekezdésére és 9. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A9-0023/2019),
- A. mivel a portói bűnügyi nyomozati és ügyészi hivatal a július 16-i 34/87. sz. portugál törvény 11. cikkében meghatározott, kettőtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetni rendelt hivatali visszaélés bűncselekményének feltételezett elkövetése miatti, lehetséges bírósági eljárás kapcsán kérte José Manuel Fernandes európai parlamenti képviselő mentelmi jogának felfüggesztését;

⁽¹⁾ A Bíróság 1964. május 12-i ítélete, Wagner kontra Fohrmann és Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; a Bíróság 1986. július 10-i ítélete, Wybot kontra Faure és társai, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; a Törvényszék 2008. október 15-i ítélete, Mote kontra Európai Parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; a Bíróság 2008. október 21-i ítélete, Marra kontra De Gregorio és Clemente, C-200/07. és C-201/07., ECLI:EU:C:2008:579; a Törvényszék 2010. március 19-i ítélete, Gollnisch kontra Európai Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; a Bíróság 2011. szeptember 6-i ítélete, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; a Törvényszék 2013. január 17-i ítélete, Gollnisch kontra Parlament, T-346/11 és T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

2019. november 14., csütörtök

- B. mivel az eljárás az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. számú jegyzőkönyv 8. cikke alkalmazásában nem az európai parlamenti képviselő feladatának ellátása során kinyilvánított véleményével vagy leadott szavazataival kapcsolatos;
- C. mivel az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv 9. cikke szerint az Európai Parlament képviselői saját államuk területén az adott állam parlamenti képviselőire vonatkozó mentességeket élvezik;
- D. mivel a Portugál Köztársaság alkotmánya 157. cikkének (2) és (3) bekezdése a következőképp rendelkezik:
- „(2) A portugál Köztársasági Gyűlés tagja a Gyűlés engedélye nélkül nem tehet vallomást és nem lehet vádlott. Az utóbbi esetben a Gyűlés köteles megadni az engedélyt, ha határozott jelek utalnak legfeljebb három évig terjedő szabadságvesztésnél súlyosabban büntetendő bűncselekmény szándékos elkövetésére.
- (3) A Köztársasági Gyűlés egyetlen tagját sem lehet őrizetbe venni, letartóztatni vagy bebörtönözni a Gyűlés engedélye nélkül, kivéve az előző bekezdésben említett mértékű szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény, valamint bűncselekmény elkövetésén való tettenérés esetén.”;
- E. mivel José Manuel Fernandesszel – mint Vila Verde polgármesterével, e feladata ellátásával kapcsolatban – szemben nyomozás folyik amiatt, hogy állítólagosan szándékosan – és másokkal összejátszva – megsértette a közbeszerzési szabályok általános elveit, különösen a pártatlanság, a semlegesség, a verseny és az átláthatóság elveit azáltal, hogy egy vállalatot versenytársainál kedvezőbb helyzetbe hozott, és hogy állítólagosan részt vett az ajánlattételi eljáráshoz szükséges dokumentumok elkészítésében és véglegesítésében; mivel az említett vállalat 2008. december 22-én megnyerte a pályázatot;
- F. mivel az eljárási szabályzat 9. cikkének (8) bekezdése szerint a Jogi Bizottság semmiképpen nem nyilatkozhat a képviselő bűnösségével, illetve ártatlanságával kapcsolatban, sem arról, hogy a képviselőnek tulajdonított vélemény vagy cselekmények indokoltá tesznek-e büntetőeljárást, még abban az esetben sem, ha a kérelem vizsgálata során a bizottság a tényállásról részletes tudomást szerez;
- G. mivel az eljárási szabályzat 5. cikkének (2) bekezdésével összhangban a parlamenti mentelmi jog nem a képviselők személyes kiváltsága, hanem a teljes Parlament és az egyes képviselők függetlenségének biztosítója;
- H. mivel José Manuel Fernandes kérte mentelmi jogának felfüggesztését; mivel egyedül a Parlament dönthet arról, hogy egy konkrét esetben felfüggeszti-e a mentelmi jogot vagy sem; mivel a Parlament a mentelmi jog felfüggesztésével kapcsolatos döntése meghozatalánál észszerű módon figyelembe veheti a képviselő álláspontját⁽²⁾;
- I. mivel a parlamenti mentelmi jog célja a Parlament és képviselői megóvása a parlamenti megbízás teljesítése során végzett, és e megbízástól elválaszthatatlan tevékenységekkel összefüggésben velük szemben kezdeményezett jogi eljárásoktól;
- J. mivel a jelen esetben a Parlament nem talált fumus persecutionisra utaló bizonyítékot, azaz arra utaló tényeket, hogy az eljárás mögött a képviselő politikai tevékenysége és ezáltal az Európai Parlament hátráltatásának szándéka húzódná meg;
1. úgy határoz, hogy felfüggeszti José Manuel Fernandes mentelmi jogát;
 2. utasítja elnökét, hogy haladéktalanul továbbítsa ezt a határozatot és az illetékes bizottság jelentését a portugál hatóságoknak és José Manuel Fernandesnek.

⁽²⁾ A Törvényszék 2008. október 15-i ítélete, Mote kontra Európai Parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440.

2019. november 14., csütörtök

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2019)0052

A termékek távértékesítése és bizonyos belföldi termékértékesítések *

Az Európai Parlament 2019. november 14-i jogalkotási állásfoglalása a 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelvnek a termékek távértékesítésére és bizonyos belföldi termékértékesítésekre vonatkozó rendelkezések tekintetében történő módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2018)0819 – C8-0017/2019 – 2018/0415(CNS))

(Különleges jogalkotási eljárás – konzultáció)

(2021/C 208/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0819),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 113. cikkére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C8-0017/2019),
 - tekintettel eljárási szabályzata 82. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A9-0019/2019),
1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát annak módosított formájában;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy ennek megfelelően módosítsa javaslatát, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 293. cikke (2) bekezdésének megfelelően;
 3. felhívja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 4. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Bizottság javaslatát;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

2019. november 14., csütörtök

Módosítás 1

Irányelvre irányuló javaslat

1 preambulumbekendés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (1) Az (EU) 2017/2455 tanácsi irányelv⁽³⁾ által módosított 2006/112/EK tanácsi irányelv⁽⁴⁾ értelmében, ha egy adóalany elektronikus felület, például piactér, platform, portál vagy más hasonló eszköz használata által harmadik területekről vagy harmadik országokból 150 EUR-t meg nem haladó valós értékű küldeményként importált termékek távértékesítését vagy termékek Közösségen belüli – a Közösségben nem letelepedett adóalany által nem adóalany részére történő – értékesítését segíti elő, akkor úgy tekintendő, mintha az értékesítést elősegítő adóalany kapta volna meg, majd ő maga értékesítette volna a szóban forgó termékeket. Mivel ez a rendelkezés két értékesítésre oszt fel egy egységet képező értékesítést, a termékértékesítés teljesítési helyének pontos meghatározása érdekében meg kell állapítani, hogy melyik értékesítéshez kell hozzárendelni a termék feladását vagy fuvarozását.

⁽³⁾ Tanács 2006/112/EK irányelve (2006. november 28.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről (HL L 347., 2006.12.11., 1. o.)

⁽⁴⁾ Tanács (EU) 2017/2455 irányelve (2017. december 5.) a 2006/112/EK irányelvnek és a 2009/132/EK irányelvnek a szolgáltatásnyújtásra és a termékek távértékesítésére vonatkozó bizonyos hozzáadottértékadó-kötelezettségek tekintetében történő módosításáról (HL L 348., 2017.12.29., 7. o.)

Módosítás

- (1) Az (EU) 2017/2455 tanácsi irányelv⁽³⁾ által módosított 2006/112/EK tanácsi irányelv⁽⁴⁾ értelmében, ha egy adóalany elektronikus felület, például piactér, platform, portál vagy más hasonló eszköz használata által harmadik területekről vagy harmadik országokból 150 EUR-t meg nem haladó valós értékű küldeményként importált termékek távértékesítését vagy termékek Közösségen belüli – a Közösségben nem letelepedett adóalany által nem adóalany részére történő – értékesítését segíti elő, akkor úgy tekintendő, mintha az értékesítést elősegítő adóalany kapta volna meg, majd ő maga értékesítette volna a szóban forgó termékeket. Mivel ez a rendelkezés két értékesítésre oszt fel egy egységet képező értékesítést, a termékértékesítés teljesítési helyének pontos meghatározása érdekében meg kell állapítani, hogy melyik értékesítéshez kell hozzárendelni a termék feladását vagy fuvarozását. **Egyúttal azt is biztosítani kell, hogy a két értékesítéssel összefüggő adóztatandó tényállás egyidejűleg valósuljon meg.**

⁽³⁾ A Tanács 2006/112/EK irányelve (2006. november 28.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről (HL L 347., 2006.12.11., 1. o.)

⁽⁴⁾ A Tanács (EU) 2017/2455 irányelve (2017. december 5.) a 2006/112/EK irányelvnek és a 2009/132/EK irányelvnek a szolgáltatásnyújtásra és a termékek távértékesítésére vonatkozó bizonyos hozzáadottértékadó-kötelezettségek tekintetében történő módosításáról (HL L 348., 2017.12.29., 7. o.)

Módosítás 2

Irányelvre irányuló javaslat

2 preambulumbekendés

A Bizottság által javasolt szöveg

- (2) Az elektronikus felület használata által termékek Közösségen belüli nem adóalanyok részére történő értékesítését elősegítő adóalany a jelenlegi szabályok alapján levonhatja a héát a Közösségben nem letelepedett értékesítőknek fizetett héát, ezért fennáll annak a veszélye, hogy ez utóbbi értékesítő nem fizeti meg a héát az adóhatóság részére. E kockázat elkerülése érdekében az értékesítő elektronikus felület használata által történő termékértékesítését mentesíteni kell a héa alól, és az értékesítő számára biztosítani kell a jogot arra, hogy levonhassa az értékesített termékek beszerzése vagy behozatala tekintetében általa megfizetett előzetesen felszámított héát.

Módosítás

- (2) Az elektronikus felület használata által termékek Közösségen belüli nem adóalanyok részére történő értékesítését elősegítő adóalany a jelenlegi szabályok alapján levonhatja a héát a Közösségben nem letelepedett értékesítőknek fizetett héát, ezért fennáll annak a veszélye, hogy ez utóbbi értékesítő nem fizeti meg a héát az adóhatóság részére. E kockázat elkerülése érdekében az értékesítő elektronikus felület használata által történő termékértékesítését mentesíteni kell a héa alól, és az értékesítő számára biztosítani kell a jogot arra, hogy levonhassa az értékesített termékek beszerzése vagy behozatala tekintetében általa megfizetett előzetesen felszámított héát. **E célból az értékesítőnek minden esetben nyilvántartottnak kell lennie abban a tagállamban, ahonnan az említett termékeket beszerezte vagy behozta.**

2019. november 14., csütörtök

Módosítás 3**Irányelvre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 1 a pont (új)**

2006/112/EK irányelv

66 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

1a. A szöveg a következő cikkel egészül ki:**„66a. cikk**

A 63., 64. és 65. cikktől eltérve az azon adóalany általi, illetve az azon adóalany részére történő termékértékesítés esetében, aki a 14a. cikknek megfelelően úgy tekintendő, mintha ő kapta volna meg, majd értékesítette volna a terméket, az adóztatandó tényállás akkor valósul meg, és a háafizetési kötelezettség akkor keletkezik, amikor a fizetést elfogadják.”

Módosítás 4**Irányelvre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 4 a pont (új)**

2006/112/EK irányelv

272 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – b pont

Hatályos szöveg

Módosítás

4a. A 272. cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) azok az adóalanyok, akik nem végeznek a 20., 21., 22., 33., 36., 138. és 141. cikkben említett ügyleteket;”

„b) azok az adóalanyok, akik nem végeznek a 20., 21., 22., 33., 36., **136a.**, 138. és 141. cikkben említett ügyleteket;”

Módosítás 5**Irányelvre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 7 pont – a pont**

2006/112/EK irányelv

369a cikk – 1 bekezdés – 3 pont – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

c) **a** 14a. cikk (2) bekezdésének megfelelően **az értékesítést elősegítő elektronikus felület használata által végzett** termékértékesítés esetén, ha a termék feladásának vagy fuvarozásának kiindulási és érkezési helye szerinti tagállam megegyezik, akkor az adott tagállam.”;

c) **az adóalany által végzett, a** 14a. cikk (2) bekezdésének megfelelően **elősegített** termékértékesítés esetén, ha a termék feladásának vagy fuvarozásának kiindulási és érkezési helye szerinti tagállam megegyezik, akkor az adott tagállam.”;

2019. november 14., csütörtök

Módosítás 6**Irányelvre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 7 pont – b pont**

2006/112/EK irányelv

396a cikk – 2a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a szöveg a következő **harmadik** bekezdéssel egészül ki:

„Ha az adóalany gazdasági tevékenységének székhelye nem a Közösségben található, és a Közösségen belül nem rendelkezik állandó telephellyel, akkor az azonosítót kiadó tagállam **az a tagállam, ahonnan a terméket feladják vagy elfuvarozzák**. Ha több **tagállamból adják fel vagy fuvarozzák el a termékeket**, az adóalany jelöli meg e tagállamok közül az azonosítót kiadó tagállamot. Az adóalanyt ez a döntés az érintett naptári évre és az azt követő két naptári évre köti.”

Módosítás

b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„Ha az adóalany gazdasági tevékenységének székhelye nem a Közösségben található, és a Közösségen belül nem rendelkezik állandó telephellyel, akkor az azonosítót kiadó tagállam **a termék feladásának vagy fuvarozásának kiindulási helye szerinti** tagállam. Ha **a termék feladása vagy fuvarozása több tagállamból indul ki**, az adóalany jelöli meg e tagállamok közül az azonosítót kiadó tagállamot. Az adóalanyt ez a döntés az érintett naptári évre és az azt követő két naptári évre köti.”

Módosítás 7**Irányelvre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 11 pont**

2006/112/EK irányelv

369 g cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) **a 14a. cikk (2) bekezdésének megfelelően** termékek Közösségen belüli távértékesítése, ha a termék feladásának vagy fuvarozásának kiindulási és érkezési helye szerinti tagállam megegyezik;

Módosítás

a) termékek Közösségen belüli távértékesítése **és értékesítése**;

aa) a 14a. cikk (2) bekezdésének megfelelő termékértékesítés, ha a termék feladásának vagy fuvarozásának kiindulási és érkezési helye szerinti tagállam megegyezik;

2019. november 14., csütörtök

Módosítás 8**Irányelvre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 11 a pont (új)**

2006/112/EK irányelv

369 g cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

11a. A 369 g. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Amennyiben a különös szabályozás hatálya alá tartozó szolgáltatásnyújtást végző adóalany az azonosítót kiadó tagállamtól eltérő tagállamban egy vagy több olyan állandó telephellyel rendelkezik, ahonnan szolgáltatást nyújt, a héabevallásnak ezenfelül fogyasztás szerinti tagállamonkénti bontásban tartalmaznia kell az ilyen szolgáltatásnyújtás héa nélküli összértékét, az alkalmazandó héamértékeket, a megfelelő héa – héamértékek szerint lebontott – teljes összegét, valamint a fizetendő héa teljes összegét is minden olyan tagállam vonatkozásában, amelyben az adóalany telephellyel rendelkezik, és tartalmaznia kell az egyéni héaazonosító számot vagy az egyes telephelyek adó-nyilvántartási számát.”

Módosítás 9**Irányelvre irányuló javaslat****1 cikk – 1 bekezdés – 12 pont**

2006/112/EK irányelv

369zb cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

„(2) A tagállamok előírják, hogy az (1) bekezdésben említett héát havonta **kell megfizetni**. A **fizetési határidő a hasonló esetekben fizetendő** behozatali vám megfizetésére vonatkozó **határidő**.”

„(2) A tagállamok előírják, hogy az (1) bekezdésben említett héát havonta, a behozatali vám megfizetésére vonatkozó **határidőig kell megfizetni**.”.

2019. november 14., csütörtök

P9_TA(2019)0053

Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevétele – Belgium kérelme – EGF/2019/001 BE/Carrefour

Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevételéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (Belgium kérelme – EGF/2019/001 BE/Carrefour) (COM(2019)0442 – C9-0127/2019 – 2019/2114(BUD))

(2021/C 208/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2019)0442 – C9-0127/2019),
- tekintettel az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap létrehozásáról (2014–2020) és az 1927/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1309/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (EGAA-rendelet),
- tekintettel a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2013. december 2-i 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 12. cikkére,
- tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodásra ⁽³⁾ és különösen annak 13. pontjára,
- tekintettel a 2013. december 2-i intézményközi megállapodás 13. pontjában foglalt háromoldalú egyeztető eljárásra,
- tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság levelére,
- tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A9-0021/2019),

A. mivel az Unió létrehozta a jogalkotási és költségvetési eszközöket ahhoz, hogy további támogatást nyújtson a világkereskedelem fő strukturális változásainak következményei által sújtott vagy a globális pénzügyi és gazdasági válság következtében elbocsátott munkavállalóknak, és támogassa újbóli munkaerőpiaci beilleszkedésüket; mivel ez a támogatás a munkavállalóknak és azoknak a vállalatoknak nyújtott pénzügyi támogatáson keresztül valósul meg, amelyeknek dolgoztak;

B. mivel az Unió által az elbocsátott munkavállalók részére nyújtott pénzügyi támogatásnak dinamikusnak kell lennie, és azt a lehető leggyorsabban és leghatékonyabban kell rendelkezésre bocsátani; mivel ez az ügy egy különösen kiszolgáltatott korcsoportot érint, amelyben a munkavállalók több mint 81 %-a 55 és 64 év közötti;

C. mivel Belgium „EGF/2019/001 BE Carrefour” referenciaszámmal kérelmet nyújtott be az EGAA-ból igénybe vehető pénzügyi hozzájárulás iránt a NACE Rev. 2. rendszer szerinti 47. ágazatban (Kiskereskedelem, kivéve: gépjármű és motorkerékpár) 2018. november 30. és 2019. március 30. között történt 751 elbocsátást követően; mivel további 268 munkavállalót a referencia-időszak előtt vagy után bocsátottak el; mivel a Bizottság szerint egyértelmű ok-okozati összefüggés mutatható ki az elbocsátásokat a referencia-időszak alatt kiváltó eseménnyel; mivel a Belgium által benyújtott kérelemben leírt tényekkel kapcsolatban más alapot vagy programot nem vettek igénybe;

⁽¹⁾ HL L 347., 2013.12.20., 855. o.

⁽²⁾ HL L 347., 2013.12.20., 884. o.

⁽³⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

2019. november 14., csütörtök

- D. mivel a kérelem az EGAA-rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt beavatkozási kritériumra épül, amely az EGAA hozzájárulását ahhoz köti, hogy, legalább 500 munkavállalót bocsássanak el egy négy hónapos referencia-időszak alatt egy vállalkozáson belül egy tagállamban, ideértve a beszállítók vagy a továbbfeldolgozó vállalatok körében elbocsátott munkavállalókat és/vagy a tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozókat is;
- E. mivel Belgium úgy határozott, hogy az 1309/2013/EU rendelet 6. cikkének (2) bekezdése szerinti, az EGAA által társfinanszírozott, személyre szabott szolgáltatásokat a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő 330 fiatal (NEET-fiatalok) számára is biztosítja;
1. egyetért a Bizottsággal abban, hogy az EGAA-rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételek teljesülnek, és hogy ezért Belgium jogosult az említett rendelet értelmében nyújtandó 1 632 028 EUR összegű pénzügyi hozzájárulásra, ami a 2 720 047 EUR-t kitevő összes kiadás 60 %-a, amely a személyre szabott szolgáltatásokra fordított 2 665 047 EUR-t, továbbá az előkészítő, irányítási, tájékoztatósi és nyilvánossággal kapcsolatos, valamint ellenőrzési és jelentéstételi tevékenységekre szánt 55 000 EUR összegű kiadásokat foglalja magában;
 2. megállapítja, hogy a belga hatóságok 2019. június 20-án nyújtották be a kérelmet, és hogy annak értékelését a Bizottság – a kiegészítő információk Belgium általi benyújtását követően – 2019. október 4-én fejezte be, majd erről ugyanazon a napon értesítette a Parlamentet;
 3. megjegyzi, hogy Belgium 2018. december 1-jén kezdte meg a személyre szabott szolgáltatások nyújtását a megcélzott kedvezményezetteknek, így az EGAA-ból igénybe vehető pénzügyi hozzájárulásra való jogosultság időszaka 2018. december 1-től 2021. június 20-ig tartani;
 4. megjegyzi, hogy az EGAA végrehajtásával összefüggésben a belga hatóságoknál 2018. január 25-től kezdődően merültek fel igazgatási kiadások, és hogy ezért 2018. január 25. és 2021. december 20. közötti előkészítő, irányítási, tájékoztatósi és nyilvánossággal kapcsolatos, valamint ellenőrzési és jelentéstételi tevékenységekre fordított kiadások támogathatók az EGAA-ból származó pénzügyi hozzájárulásból;
 5. emlékeztet arra, hogy az összehangolt, személyre szabott szolgáltatási csomag kialakítása során tekintetbe kell venni a munkaerő-piac alakulóban lévő fejleményeit is, különös tekintettel a forráshatékony és fenntartható gazdaság felé történő elmozdulásra;
 6. emlékeztet arra, hogy ez Belgium 14. EGAA-kéréme, és hogy ezek a kérelmek számos ágazatra kiterjedtek: a gépjárműiparra, fémalapanyagok gyártására, a textiliparra, gépek és berendezések gyártására vagy az üvegágazatra, ám ez az első olyan kérelem, amely a belga kiskereskedelmi ágazatra vonatkozik; emlékeztet arra, hogy ez a 10. EGAA-kérelem a kiskereskedelmi ágazatra vonatkozóan;
 7. tudomásul veszi hogy a kiskereskedelem a globalizáció (e-kereskedelem, online vásárlás) következtében jelentős változáson megy keresztül, ami elbocsátásokhoz vezet, és hogy a fogyasztói szokások változásai és a digitalizáció is hatással vannak a kiskereskedelemre; hangsúlyozza, hogy a Carrefour Belgique SA-nál történt elbocsátások nem közvetlenül az élelmiszeripart érintik, hanem leginkább az áruk, például a könyvek és az elektronikus eszközök e-kereskedelméhez kapcsolódnak; megjegyzi, hogy az ilyen jellegű elbocsátások mértéke a jövőben tovább növekedhet a digitalizálás miatt, amit a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó következő többéves pénzügyi keretben a jövőbeli EGAA-ról szóló viták során figyelembe kell venni;
 8. úgy véli, hogy a globalizáció kihívást jelent az Unió számára; úgy véli továbbá, hogy az ifjúsági és egyéb munkanélküliség leküzdése magában foglalja az európai vállalatok átképzési és továbbképzési lehetőségeinek biztosítását; elvárja, hogy a Carrefour Belgique SA e folyamat során magas színvonalú szociális párbeszédet biztosítson a munkavállalói számára;
 9. megjegyzi, hogy a kérelem összesen 1 019 munkavállalót érint, akiket a Carrefour Belgique SA vállaltól bocsátottak el, és hogy az elbocsátások Belgium egészét érintik; megjegyzi továbbá, hogy Belgium arra számít, hogy az összes jogosult kedvezményezett közül csak 400 vesz majd részt az intézkedésekben („célzott kedvezményezettek”), nevezetesen a vallóniai elbocsátott munkavállalók, mivel ezek az elbocsátások különösen súlyosan érintik a foglalkoztatási helyzetet, és így Vallónia regionális gazdaságát a régióbeli munkahelyek szükségessége, a viszonylag magas munkanélküliségi ráta, valamint ennek következtében az elbocsátott munkavállalók – és különösen az 50 év feletti – átcsoportosításának várható nehézségei miatt; e tekintetben emlékeztet arra, hogy a 8,6 %-os vallóniai munkanélküliségi ráta jelentősen magasabb az Unió 6,9 %-os átlagos munkanélküliségi rátájánál, és több mint kétszerese a flandriai régió 3,5 %-os munkanélküliségi rátájának;

2019. november 14., csütörtök

10. megjegyzi továbbá, hogy Belgium az EGAA-ból társfinanszírozott, személyre szabott szolgáltatásokat fog nyújtani 330 olyan nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatal (NEET-fiatal) számára, aki a kérelem benyújtásának időpontjában 25 év alatti volt, tekintve, hogy az elbocsátások közül 240-re Hainaut és Liège NUTS 2. szintű régiókban került sor, ahol a rendelkezésre álló 2018-as éves adatok szerint a 15–24 éves fiatalokra vonatkozó ifjúsági munkanélküliségi ráta legalább 20 %;
 11. megjegyzi, hogy Belgium ötféle intézkedést tervez a kérelem által érintett elbocsátott munkavállalók érdekében:
 - i. segítségnyújtás/tanácsadás/integráció,
 - ii. képzés, átképzés és szakképzés,
 - iii. vállalkozás alapításához nyújtott támogatás,
 - iv. vállalkozás indításához nyújtott hozzájárulás,
 - v. juttatások; hangsúlyozza, hogy ebben az esetben a segítségnyújtás, a tanácsadás és az integráció, valamint a képzés, átképzés és szakképzés jelentőségét alátámasztja a résztvevők becsült száma (az első fellépés esetében 730, a második esetében pedig 460 becsült résztvevő);
 12. hangsúlyozza, hogy a NEET-fiatalok elsősorban az álláskereséssel és az állásokra való jelentkezéssel kapcsolatos képzésben részesülnek, és jobb tájékoztatást kapnak a munkajogról, a szociális jogokról és az adminisztratív eljárásokban nyújtott támogatásokról; ezen kívül havonta 350 EUR juttatást kapnak azok a munkavállalók és NEET-fiatalok, akik legalább egy évig nappali tagozatos tanulmányokat folytatnak;
 13. üdvözlöi, hogy az összehangolt, személyre szabott szolgáltatási csomagot Belgium a szociális partnerekkel, különösen a szakszervezetekkel, a szakmai tanácsadókkal és a szociális munkásokkal konzultálva dolgozta ki, a különböző átcsoportosítási megoldásoknak az elbocsátott munkavállalók igényeihez igazított újragondolása érdekében;
 14. hangsúlyozza, hogy a belga hatóságok által nyújtott megerősítés szerint a támogatható intézkedésekre más uniós pénzügyi eszközökből nem folyósítanak támogatást;
 15. ismételten leszögezi, hogy az EGAA-ból nyújtott támogatás nem helyettesítheti sem azokat az intézkedéseket, amelyek meghozatala a vállalatok feladata a nemzeti jog vagy a kollektív szerződések értelmében, sem a vállalatok vagy ágazatok szerkezetátalakítására irányuló intézkedéseket;
 16. jóváhagyja a jelen állásfoglaláshoz mellékelt határozatot;
 17. utasítja elnökét, hogy a Tanács elnökével együtt írja alá ezt a határozatot, valamint gondoskodjon közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és annak mellékletét a Tanácsnak és a Bizottságnak.
-

2019. november 14., csütörtök

MELLÉKLET

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

Belgium EGF/2019/001 BE/Carrefour referenciaszámú kérelme nyomán az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybeviteléről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (2014–2020) és az 1927/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1309/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 15. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési kérdésekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodásra ⁽²⁾ és különösen annak 13. pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (a továbbiakban: EGAA) célja, hogy támogatást nyújtson a globalizáció hatására a világkereskedelemben bekövetkezett fő strukturális változások miatt vagy a globális pénzügyi és gazdasági válság elhúzódása, illetve egy újabb globális pénzügyi és gazdasági válság következtében elbocsátott munkavállalóknak és tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozóknak, valamint segítse a munkaerőpiacra történő újbóli beilleszkedésüket.
- (2) Az EGAA éves maximális összege (2011-es áron számítva) az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet ⁽³⁾ 12. cikkében meghatározottaknak megfelelően 150 millió EUR.
- (3) 2019. június 20-án Belgium a Carrefour Belgique SA vállalatnál történt elbocsátásokra tekintettel az EGAA igénybevétele iránti kérelmet nyújtott be. E kérelmet az 1309/2013/EU rendelet 8. cikke (3) bekezdésének megfelelően további információkkal egészítették ki. Az említett kérelem eleget tesz az 1309/2013/EU rendelet 13. cikkében az EGAA-ból folyósított pénzügyi hozzájárulás meghatározására vonatkozóan megállapított követelményeknek.
- (4) Belgium úgy határozott, hogy az 1309/2013/EU rendelet 6. cikkének (2) bekezdése szerinti, az EGAA által társfinanszírozott, személyre szabott szolgáltatásokat a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő 330 fiatal (NEET-fiatalok) számára is biztosítja.
- (5) Az EGAA-t ezért igénybe kell venni a Belgium által benyújtott kérelem alapján nyújtandó, 1 632 028 EUR összegű pénzügyi hozzájárulás folyósítása érdekében.
- (6) Az EGAA igénybeviteléhez szükséges idő minimálisra csökkentése érdekében ez a határozat az elfogadásának napjától alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió 2019-es pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésének keretein belül az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapból 1 632 028 EUR összeg igénybevitelére kerül sor kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok formájában.

⁽¹⁾ HL L 347., 2013.12.20., 855. o.

⁽²⁾ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

⁽³⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

2019. november 14., csütörtök

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba. Ezt a határozatot ... [az elfogadás napja]-tól/-től kell alkalmazni (*).

Kelt ..., ...-án/-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

a Tanács részéről

az elnök

(*) A dátumot a Parlament illeszti be a határozatnak a Hivatalos Lapban való közzétételét megelőzően.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU